Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)

IDES
Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

MEMÒRIA 2007

Unitat IDES

ÍNDEX

1| INTRODUCCIÓ 4

2| ÀMBIT DE FORMACIÓ DOCENT 6

PLA DE FORMACIÓ PERMANENT 6

PROGRAMA DE FORMACIÓ DOCENT EN EDUCACIÓ SUPERIOR 2007 11

FORMACIÓ A MIDA 13

REESTRUCTURACIÓ DEL PLA DE FORMACIÓ DOCENT DE L'IDES-UAB 15

3| ÀMBIT D'INNOVACIÓ 19

ASSESSORAMENT ALS PROJECTES DE MILLORA DE LA QUALITAT DOCENT 19

4| GRUPS GI-IDES 30

5| DIFUSIÓ i INFORMACIÓ 32

FULL IDES 33

FULL D'EXPERIÈNCIES 34

WEB DE L'IDES 37

6| TITULACIONS I MÀSTERS OFICIALS 40

TITULACIONS PILOT 40

MÀSTERS OFICIALS 43

7| PARTICIPACIÓ EN PROJECTES 44

PROJECTE AULA DE COMUNICACIÓ 44

PROJECTE AVALUACIÓ D'ACTITUDS I VALORS PROFESSIONALS 44

PROJECTE DE SEGUIMENT DE LA FORMACIÓ UAB 44

PROJECTE ADAPTACIÓ DE LES INSTITUCIONS UNIVERSITÀRIES A L'EEES 45

8| ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS 57

IV JORNADES D'INNOVACIÓ DOCENT 57

IV CONGRÉS INTERNACIONAL DE DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA I INNOVACIÓ 65

9| FORMACIÓ REBUDA 67

10| PRESÈNCIA DE L'IDES A CONGRESSOS 72

ASSISTÈNCIA 72

PARTICIPACIÓ 72

11| RELACIONS DE L'IDES AMB L'EXTERIOR 74

CONFERÈNCIES i CONSULTORIES REALITZADES PER MEMBRES DE L'IDES 74

RELACIONS AMB UNIVERSITATS ESTRANGERES A L'IDES 76

12| PUBLICACIONS 78

ÍNDEX DE TAULES

Taula 1. Nombre de projectes de MQD de cada any 20

Taula 2. Total de projectes assessorats a l'IDES 22

Taula 3. Valoració del procés d'adaptació a l'EEES des dels seus inicis 49

Taula 4. Valoració de metodologies, sistemes d'avaluació i competències utilitzades en titulacions pilot 49

Taula 5. Valoració del procés d'adaptació a l'EEES des dels seus inicis 54

Taula 6. Valoració de metodologies, sistemes d'avaluació i competències en titulacions pilot 55

1| INTRODUCCIÓ

Plasmar en forma de memòria tota l'activitat que al llarg d'un any s'ha dut a terme constitueix un exercici reflexiu d'extraordinària riquesa per analitzar allò que s'havia de fer urgentment i allò que ha constituït valor afegit a allò quotidià.

La Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES), partint d'unes condicions no excessivament adequades per tenir un espai reduït que alberga a 10 persones a la planta baixa de l'edifici del Rectorat, i sent el personal bàsicament becari, exceptuant els acadèmics, ha dut a terme un ampli conjunt d'activitats que li són pròpies.

En primer lloc la formació del professorat en les seves diferents edicions ha suposat mobilitzar a 1000 docents que han cursat diferents programes formatius. Ha suposat mobilitzar a 30 professionals de la docència que externs o interns han impartit els diferents tallers. Les tasques de la formació consisteixen en realitzar tota la planificació de les activitats, el seguiment de aules i materials didàctics, la realització de certificats d'assistència, l'avaluació dels professors, la devolució a cada professor dels seus resultats, etc. La persona responsable no compta amb suport, per tant, arribat el moment, tot el grup ha de compartir l'activitat per a que aquesta sigui eficaç i eficient. En el present any també s'ha incrementat la formació a mida que suposa donar valor afegit a allò que constitueix una activitat quotidiana.

En l'àmbit de l'innovació, cada cop es recullen més demandes de professors que desitjen realitzar projectes de "Millora de la qualitat docent" i que es canalitzen cap a les ajudes MQD o als grups GI-IDES o a les Jornades Campus. Aquest any 2007 ha constituït un èxit la Jornada realitzada al Setembre i pensem que la presentació pública en el propi edifici del rectorat, d'allò que es fa a l'aula, constitueix una excel·lent forma de crear un discurs comú sobre innovació. Les TICS han estat aquest any protagonistes de la Jornada. La tasca que es realitza des de l'àmbit d'innovació compta amb el suport d'un becari a mitja jornada.

La difusió d'allò que la UAB està duent a terme al voltant de l'EEES, s'ha realitzat tant a través del Full d'experiències, que s'ha editat en català i en anglès i a través de la presència física en actes, congressos o seminaris, en els que l'IDES ha mostrat allò que la UAB ha posat en marxa en el tema de Bolonya. Des de Xile a Madrid, en universitats públiques i privades s'han presentat experiències del model UAB. Un total de set intervencions mostren l'activitat que l'IDES ha

desenvolupat per a transmetre la imatge de la universitat dins i fora del país. Aquesta activitat s'ha realitzat en col·laboració entre els membres de l'equip i han participat acadèmics, tècnics i becaris.

La participació en Projectes de major o menor envergadura ha constituït un bloc d'activitats ampli i complex: les titulacions Pilot en curs, els Projectes 3 i 4 amb el diagnòstic de la situació actual de les titulacions pilot en els 4 anys anteriors, els nous Màsters Oficials, la posada en marxa de les Titulacions a partir del Decret de Plans d'estudis i finalment, el projecte de seguiment de la formació de la UAB.

Actualment tanca l'activitat del 2007 un projecte important pel 2008, editar un text en castellà, català i anglès que reflecteixi les innovacions que s'han realitzat durant aquests 4 anys. La participació i entusiasme del professorat han quedat constatat. Els esforços que el docent ha fet per incorporar canvis que milloren la qualitat de la docència universitària, han d'estar reconeguts i des de l'IDES s'ha apostat perquè la publicació sigui veritablement de qualitat.

Com deia a l'inici, el repàs de les tasques ben fetes ens fa marcar noves fites: impacte de la formació, seguiment de Màsters, suport a les titulacions, noves publicacions, seminaris de formació per "compartir" i fer créixer els coneixements, etc.

Aquestes idees i projectes de qualitat, esperem poder-los dur a terme en el pròxim any, de la mateixa manera que esperem que el personal que configura la plantilla de l'IDES aconsegueixi ser més estable (tècnics de projectes) ja que han demostrat responsabilitat, eficàcia i rapidesa en totes les activitats que li han estat encomanades.

Desembre 2007

2| ÀMBIT DE FORMACIÓ DOCENT

PLA DE FORMACIÓ PERMANENT

L'Espai Superior d'Educació Superior suposa una sèrie de canvis i reptes en la tasca docent del professorat que demanen d'actuacions formatives destinades a afavorir una docència de qualitat i també implica apostar i definir un perfil de professorat flexible disposat a actualitzar coneixements que li permetin realitzar la seva docència i assumir de la millor manera possible l'actual situació. Per aquest motiu, és convenient desenvolupar i reforçar aquelles competències que afavoreixen la implementació de noves metodologies actives destinades a la millora de l'aprenentatge dels estudiants, a la millora dels nivells de motivació i per últim, a la satisfacció de docents i estudiants.

En aquest sentit, la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES) impulsa i vertebra un conjunt de cursos que es porten a terme dues vegades durant el curs acadèmic (gener-febrer i juny-juliol) amb la finalitat de:

- Reflexionar sobre la formació per competències i aprendre a dissenyar les assignatures utilitzant estratègies d'ensenyament-aprenentatge i sistemes d'avaluació que responguin a les exigències d'aquest model de formació.

- Reflexionar sobre el paper de les metodologies actives en el nou marc de l'espai europeu i seleccionar i posar en pràctica el ventall d'estratègies d'ensenyament-aprenentatge d'acord amb els objectius de l'assignatura, matèria o mòdul.

- Compartir entre el professorat les experiències del procés d'adaptació de les titulacions a l'EEES per tal de facilitar aquest procés i plantejar una millora constant.

Oferta Formativa 2007

El **Pla de Formació Docent de l'IDES** té com objectiu oferir al professorat de la UAB diverses eines i recursos que els ajudin a implementar iniciatives d'innovació i de millora de la qualitat de l'activitat docent dins del marc de convergència universitària europea. En aquesta edició, hem introduït novetats en la línia:

1. Apostar i fomentar els cursos de caire bimodal que ens permeten donar una certa flexibilitat temporal (superant les barreres de temps i espai)
2. Facilitar la participació, potenciar l'ús de les TIC i fomentar l'aprenentatge autònom.
3. Introduir una tercera llengua, proporcionant un curs de formació en anglès.

Les activitats formatives realitzades per un docent s'acrediten, des de l'IDES, amb un certificat d'assistència. Per als qui fan el programa FDES, l'acreditació dels cursos segueix la següent estructura i participació:

- Estratègies d'ensenyament i aprenentatge 1 crèdit ECTS
- Avaluació 1 crèdit ECTS
- Recursos Didàctics 0,5 crèdit ECTS

Els cursos oferts des de l'IDES se centren en tres temàtiques diferents:

Estratègies d'ensenyament-aprenentatge: en aquests tallers es treballen estratègies d'ensenyament i aprenentatge innovadores que responen a l'aplicació dels ECTS.

Avaluació dels aprenentatges: en aquests tallers es treballen les modalitats d'avaluació de l'estudiant i les innovacions sorgides a partir de les exigències dels ECTS.

Recursos didàctics: l'objectiu dels tallers és aportar al docent eines pràctiques relacionades, per exemple, amb les tecnologies de la informació, la comunicació, la gestió dels temps o amb les competències comunicatives que li permetran millorar la qualitat de la seva docència.

Detallem a continuació els cursos que s'han ofert en l'edició **gener- febrer 2007**

Estratègies d'ensenyament aprenentatge	▪ Adaptar les nostres assignatures a ECTS: Què hem de fer? ▪ Aprenentatge per problemes i l'EEES ▪ Aprenentatge Cooperatiu en l'àmbit universitari ▪ Mètode del cas ▪ Carpeta de l'estudiant ▪ Carpeta docent ▪ Recursos d'interacció a l'aula ▪ La tutoria acadèmica a la Universitat ▪ Resoldre problemes per aprendre: identificació de les competències de pensament científic ▪ Disseny i gestió del procés d'adaptació a l'EEES d'una titulació del Pla Pilot de la UAB
Avaluació	▪ Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació ▪ Avaluació de competències ▪ Aplicatiu PARIS
Recursos Didàctics	▪ El WIKI com a eina d'aprenentatge dins l'EEES ▪ Power Point com a recurs didàctic ▪ Materials didàctics en Power Point ▪ La web docent: Disseny i creació ▪ Disseny avançat de planes web, com a eina docent ▪ Introducció a Moodle: una plataforma d'elearning lliure ▪ Educació de la veu i foniatria ▪ Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic ▪ El Campus virtual de la UAB, una eina docent ▪ Imatge digital interactiva II

Detallem a continuació els cursos que s'han ofert en l'edició **juny- juliol 2007**

Estratègies d'ensenyament aprenentatge	▪ Adaptar les nostres assignatures a ECTS: Què hem de fer? ▪ Aprenentatge per problemes i l'EEES ▪ Aprenentatge Cooperatiu en l'àmbit universitari ▪ Mètode del cas ▪ Carpeta de l'estudiant ▪ Carpeta docent ▪ Recursos d'interacció a l'aula ▪ La tutoria acadèmica a la Universitat ▪ Estratègies d'ensenyament, aprenentatge i avaluació ▪ Workshop on problem based learning

Avaluació	▪ Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació ▪ Avaluació de competències ▪ Aplicatiu PARIS ▪ Avaluació dels aprenentatges dels estudiants universitaris
Recursos Didàctics	▪ El WIKI com a eina d'aprenentatge dins l'EEES ▪ Materials didàctics en Power Point ▪ Disseny avançat de planes web, com a eina docent ▪ Introducció a Moodle: una plataforma d'elearning lliure ▪ Educació de la veu i foniatria ▪ Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic ▪ Gestió del temps ▪ La introducció de la perspectiva de gènere a la docència

Dades de participació

Edició gener- febrer 2007

Total d'inscrits	**485**	**Total d'acreditats**	**366**

Inscrits per curs

Estratègies d' E-A	Adaptar les nostres assignatures a ECTS	26
	Aprenentatge per problemes i l'EEES	22
	Aprenentatge Cooperatiu en l'àmbit universitari	23
	Mètode del cas	17
	Carpeta de l'estudiant	18
	Carpeta docent	37
	Recursos d'interacció a l'aula	28
	La tutoria acadèmica a la Universitat	13
	Disseny i gestió del procés d'adaptació a l'EEES d'una titulació	17
	Resoldre problemes per aprendre: les competències de pensament científic	9

Avaluació	Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació	13
	Avaluació de competències	32
	Aplicatiu PARIS	15
Recursos didàctics	El WIKI com a eina d'aprenentatge dins l'EEES	25
	Materials didàctics en Power Point	27
	Power Point com a recurs didàctic	22
	Disseny avançat de planes web, com a eina docent	17
	La web docent: Disseny i creació	25
	Introducció a Moodle: una plataforma d'elearning lliure	24
	Educació de la veu i foniatria	22
	Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic	27
	El Campus virtual de la UAB, una eina docent	16
	Imatge digital interactiva II	10

Edició juny - juliol 2007

Total d'inscrits	**259**	**Total d'acreditats**	**192**

Inscrits per curs

Estratègies d' E-A	Adaptar les nostres assignatures a ECTS	37
	Aprenentatge per problemes i l'EEES	7
	Aprenentatge Cooperatiu en l'àmbit universitari	5
	Mètode del cas	11
	Carpeta de l'estudiant	11
	Carpeta docent	35
	Recursos d'interacció a l'aula	15
	La tutoria acadèmica a la Universitat	6
	Estratègies d'ensenyament, aprenentatge i avaluació	14
	Workshop on problem based learning	6

Avaluació	Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació	7
	Avaluació de competències	12
	Aplicatiu PARIS	5
	Avaluació dels aprenentatges dels estudiants universitaris	14
Recursos didàctics	El WIKI com a eina d'aprenentatge dins l'EEES	10
	Materials didàctics en Power Point	14
	Disseny avançat de planes web, com a eina docent	8
	Introducció a Moodle: una plataforma d'elearning lliure	7
	Educació de la veu i foniatria	9
	Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic	9
	Gestió del temps	10
	La introducció de la perspectiva de gènere a la docència	7

Resum de participació 2007

Edició gener-febrer: 485	**Edició juny-juliol: 259**
Total 2007: 744 docent acollits a les activitats formatives de l'IDES	

PROGRAMA DE FORMACIÓ DOCENT EN EDUCACIÓ SUPERIOR 2007

El **Programa de Formació Docent en Educació Superior (FDES)**, és un programa d'acreditació en Formació Docent en Educació Superior. Té com a finalitat potenciar les competències docents del professorat de la Universitat, referides a la planificació del procés d'ensenyament–aprenentatge, a la utilització d'estratègies i recursos didàctics i al sistema d'avaluació dels estudiants, en el marc de l'EEES.

Acreditats del Programa FDES al 2007

Total 2007: 24 docent s'han acreditat en el programa FDES

Inscrits al Programa FDES 2007 per Departament. Quarta promoció

Departament	Inscrits
Altres	2
Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria	2
Departament d'Art	2
Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia	1
Departament de Ciència Política i de Dret Públic	2
Departament de Ciències de la Computació	1
Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat	1
Departament de Did. de la Matemàtica i de les CC. Experimentals	1
Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal	3
Departament de Dret Públic i de Ciències Històricojurídiques	2
Departament de Filologia Anglesa i de Germanística	4
Departament de Filologia Catalana	1
Departament de Filologia Espanyola	1
Departament de Filologia Francesa i Romànica	1
Departament de Filosofia	4
Departament de Genètica i Microbiologia	1
Departament de Geografia	1
Departament de Geologia	1
Departament de Matemàtiques	1
Departament de Medicina	1
Departament de Medicina i de Cirurgia Animal	2
Departament de Microelectrònica i Sistemes Electrònics	5
Departament de Pedagogia Aplicada	2
Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social	1
Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les CC. Salut	2
Departament de Psicologia de l'Educació	1
Departament de Química	5
Departament de Sociologia	3
Departament de Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes	3
Departament de Traducció i d'Interpretació	1
Departament d'Economia Aplicada	2
Departament d'Economia de l'Empresa	2

Departament d'Economia i d'Història Econòmica	1
Departament d'Enginyeria Electrònica	1
Departament d'Enginyeria Química	1
Departament d'Informàtica	1
Total inscrits al Programa FDES	**66**

Curs Interuniversitari d'elaboració de la Carpeta Docent

L'IDES organitza un curs interuniversitari conjuntament amb la UPC i la UdG que té com a finalitat assessorar i tutoritzar als participants durant el procés d'elaboració de la seva carpeta docent.

El pla de treball del taller s'estructura a partir de tres sessions presencials (introducció, seguiments i cloenda) i un seguit de lliuraments dels apartats de la carpeta docent.

Sessions de treball presencials durant el 2007

Inici: 19 de desembre del 2006
Docent: Ignacio del Corral (UPC)

Seguiment: 19 de març 2007
Docent: Ignacio del Corral (UPC)

Cloenda: 23 de maig de 2007
Docent: Ignacio del Corral (UPC) i Javier Barà (Director de l'AQU)

FORMACIÓ A MIDA

Degut a que les característiques i necessitats de les titulacions dels departaments i/o facultats no sempre són equiparables, l'IDES organitza plans de formació i d'assessorament específic (a "mida") per al seu professorat. La durada i els continguts es programen a partir de les demandes de qui ho sol·licita.

Durant el 2007 l'àrea de Formació de l'IDES ha organitzat i planificat les sessions de Formació a Mida següents:

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE TURISME I DIRECCIÓ HOTELERA

Curs: Sistemes d'avaluació

Formador: Miguel Jofré

Data: del 22 al 25 de gener 2007

Horari: 15.00 a 19.00

Curs: Les estratègies per estimular la creativitat i l'esperit emprenedor entre els estudiants de DT i GDH

Formadors: Miguel Jofré

Data: 8 de febrer 2007

Horari: 11.00 a 14.00

ESCOLA UNIVERSITÀRIA SALESIANA DE SARRIÀ

Curs: Disseny i gestió del procés d'adaptació a l'espai europeu d'educació superior d'una titulació d'enginyeria tècnica industrial

Formadors: Amor Aradilla, Montse Antonín, Pilar Fernández, Joaquín Tomás, Elena Valderrama, Mercè Rullán i Sergi Robles

Data: 8 de febrer 2007

Horari: 10.00 a 13.00

ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA

Curs: Introducció a l'Enginyeria

Formadors: Antonio Garcia Rozo

Data: 11, 12 i 13 de desembre 2007

Hores presencials: 9 hores

FUNDACIÓ UNIVERSITÀRIA DEL BAGES

Curs: Sistemes efectius d'avaluació dels aprenentatges en l'àmbit universitari

Formadors: Miguel Jofré

Data: 22 al 26 de gener 2007

Hores presencials: 15 hores presencials

Curs: Disseny de competències transversal en les titulacions de l'àrea de Salut

Formadors: Jesús Berruezo i membres de l'IDES

Data: període de treball maig-setembre

Hores presencials: 12 hores presencials

REESTRUCTURACIÓ DEL PLA DE FORMACIÓ DOCENT DE L'IDES-UAB

A partir de l'anàlisi les necessitats formatives detectades durant l'any 2006 i tenint en compte els suggeriments aportats pels propis docents i formadors, el nou pla de formació s'estructura a partir de quatre pilar formatius: **1. Formació Genèrica, 2. Programa de Formació Docent en Educació Superior, 3. Formació a "mida" i 4. Formació de seguiment.**

Formació genèrica

Cursos d'introducció

La finalitat dels cursos d'introducció és oferir una formació inicial al docents que els hi permeti obtenir una visió global dels elements claus del nou procés d'ensenyament-aprenentatge per assolir una docència de qualitat en el nou Espai Europeu d'Educació Superior.

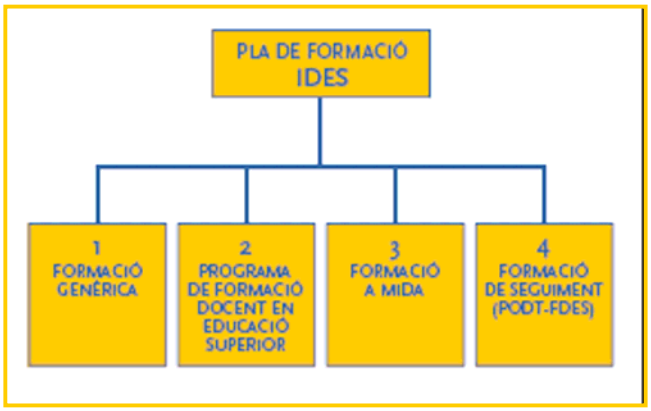

Tallers de nivell 1

Els tallers de nivell 1 tenen com a objectiu oferir al professorat de la UAB diverses metodologies d'ensenyament- aprenentatge i sistemes d'avaluació, que els ajudin a implementar iniciatives d'innovació i de millora de la qualitat de l'activitat docent, dins del marc de la convergència universitària europea.

Tallers de nivell 2

Els tallers de nivell 2 permeten al professorat de la UAB aprofundir en la implementació de noves metodologies actives i en la utilització de diverses eines i recursos, orientats a desenvolupar accions d'innovació docent a l'aula.

Tallers instrumentals

L'objectiu dels tallers instrumentals és aportar al docent eines pràctiques relacionades, bàsicament, amb les tecnologies de la informació i la comunicació i amb el desenvolupament de les competències personals que li permetin millorar la qualitat de la seva docència.

Programa de formació docent en educació superior (FDES)

El FDES és un programa d'acreditació en Formació Docent en Educació Superior. Té com a finalitat potenciar les competències docents del professorat de la Universitat, referides a la planificació del procés d'ensenyament–aprenentatge, la utilització d'estratègies i recursos didàctics i el sistema d'avaluació dels estudiants, en el marc de l'EEES.

Per rebre l'acreditació FDES s'han d'obtenir **7 crèdits ECTS** a partir de:

	CURS/ TALLER
Cursos Introducció Total: **1.5 ECTS**	Què són les competències? (0.5 ECTS)
	Què són els ECTS i què impliquen? (0.5 ECTS)
	0.5 ECTS a escollir entre els cursos d'introducció
Tallers Nivell 1 Total: **3 ECTS**	Disseny de competències (1 ECTS)
	Carpeta de l'estudiant (1 ECTS)
	1 ECTS a escollir entre els tallers de nivell 1 (Hi ha l'opció d'escollir un únic taller d'1 ECTS o bé 2 tallers de 0,5 ECTS)
Tallers instrumentals Total: **1 ECTS**	1 ECTS a escollir entre els tallers instrumentals (Hi ha l'opció d'escollir un únic taller d'1 ECTS o bé 2 tallers de 0,5 ECTS)
Carpeta Docent: Curs interuniversitari d'elaboració i presentació de la carpeta Docent **(1.5 ECTS)**	

Formació a “mida”

Degut a que les característiques i necessitats de les titulacions, dels departaments i/o facultats, no sempre són equiparables, l’IDES, organitza plans de formació i d'assessorament específic (a “mida”) per al seu professorat. La seva durada i els seus continguts es programen a partir de les demandes de qui ho sol·licita.

Formació de seguiment (post-FDES)

Alguns dels objectius bàsics del Pla de formació de l'IDES són: garantir suport als docents que implementen accions d’innovació, dur a terme un seguiment de les activitats formatives realitzades, aprofundir en les experiències metodològiques implementades i oferir una formació permanent i actualitzada d’acord amb les necessitats docents.

A més, durant l’últim trimestre de l’any 2007 , des de l’IDES es va elaborar un tríptic informatiu sobre l’oferta formativa per al curs 2007-2008

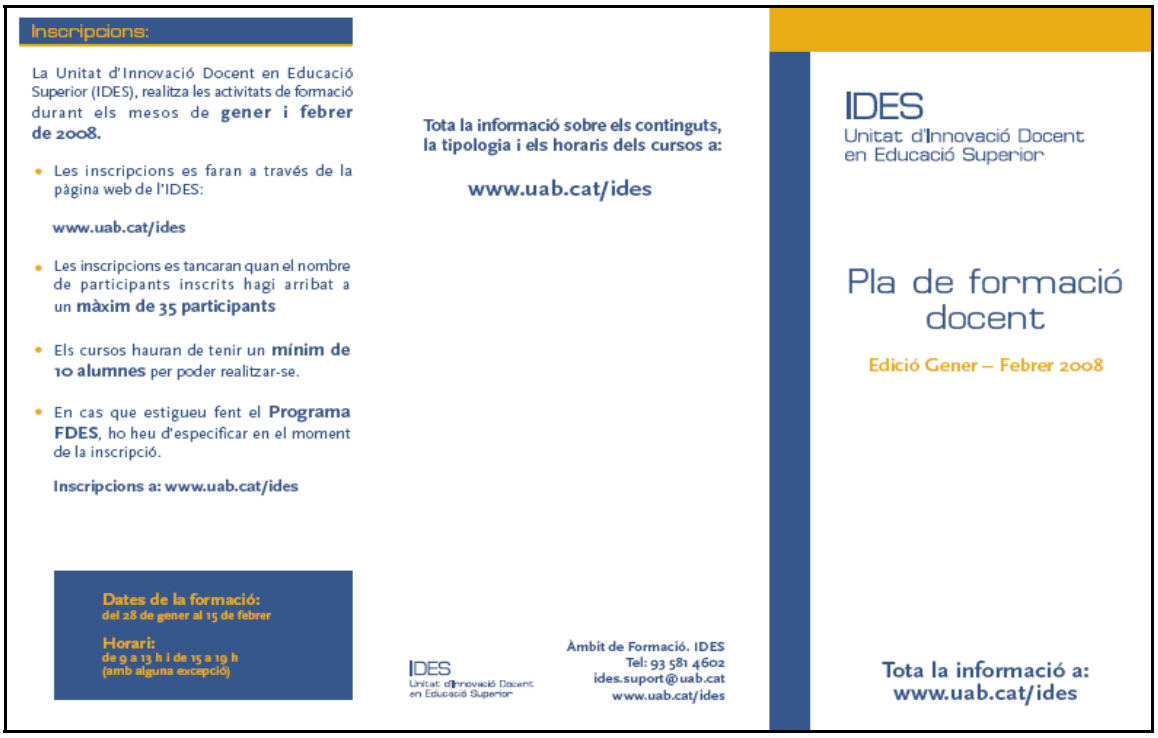

Inscripcions:

La Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES), realitza les activitats de formació durant els mesos de **gener i febrer de 2008.**

- Les inscripcions es faran a través de la pàgina web de l'IDES:

  www.uab.cat/ides

- Les inscripcions es tancaran quan el nombre de participants inscrits hagi arribat a un **màxim de 35 participants**
- Els cursos hauran de tenir un **mínim de 10 alumnes** per poder realitzar-se.
- En cas que estigueu fent el **Programa FDES**, ho heu d'especificar en el moment de la inscripció.

Inscripcions a: www.uab.cat/ides

Dates de la formació:
del 28 de gener al 15 de febrer

Horari:
de 9 a 13 h i de 15 a 19 h
(amb alguna excepció)

Tota la informació sobre els continguts, la tipologia i els horaris dels cursos a:

www.uab.cat/ides

IDES
Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

Àmbit de Formació. IDES
Tel: 93 581 4602
ides.suport@uab.cat
www.uab.cat/ides

IDES
Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

Pla de formació docent

Edició Gener – Febrer 2008

Tota la informació a: www.uab.cat/ides

Presentació

Compromesos amb el desenvolupament de l'espai europeu d'educació superior, la formació del professorat universitari es perfila com una de les àrees d'atenció preferent. Assegurar la qualitat i la innovació docent, implica definir i apostar per un perfil de professorat flexible, disposat a actualitzar estratègies d'ensenyament i desenvolupar noves competències professionals que li permetin dur a terme la seva docència en el marc de l'EEES.

Objectius

- Reflexionar entorn la **formació per competències** i aprendre a dissenyar les assignatures utilitzant estratègies d'ensenyament-aprenentatge i sistemes d'avaluació que responguin a les exigències d'aquest model de formació.
- Avaluar el paper de les **metodologies actives** en el nou marc de l'espai europeu, i conèixer com seleccionar i posar en pràctica el ventall d'estratègies d'ensenyament-aprenentatge, d'acord amb els objectius de l'assignatura.
- Utilitzar **les TIC** com a eines de suport a la docència.
- Compartir experiències del procés **d'adaptació de les titulacions a l'EEES**, per generar sinergia, entre el professorat.

Estructura

Destinataris

Pot participar en el Pla de formació docent tot el **professorat de la UAB** i personal investigador que realitza tasques de docència.

Acreditació

- Totes les activitats de formació que es duen a terme des de l'IDES estan reconegudes com a **crèdits ECTS**.
- La UAB valora els certificats d'assistència als cursos com a **mèrit de la carrera docent** del professor.
- Per obtenir aquests certificats els docents inscrits hauran **d'assistir a un mínim del 80 %** de les hores presencials dels cursos i realitzar les tasques corresponents.

Oferta Formativa

- Què són les competències?
- Què són els ECTS i què impliquen?
- El rol del docent en l'aprenentatge autodirigit
- Introducció a les metodologies actives
- Millora les destreses lingüístiques i comunicatives dels estudiants: l'eina Argumenta
- Introducció de la perspectiva de gènere a la docència
- Aprenentatge basat en problemes
- Aprenentatge basat en projectes
- Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer?
- ABP en grups nombrosos
- Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació dels aprenentatges
- Confecció de guies docents
- Treball en equip
- Avaluació de competències
- Introducció a l'Aprenentatge Cooperatiu
- Disseny de competències
- Com avaluar els aprenentatges?
- Creativitat docent en l'ús dels recursos didàctics en l'educació superior
- Carpeta de l'estudiant
- Carpeta docent
- Aprenentatge basat en problemes II
- Aprenentatge cooperatiu II
- Com dissenyar casos i/o escenaris
- Campus Virtual 2008
- Wiki, com a eina d'aprenentatge en l'EEES
- Power point, com a recurs didàctic
- Educació de la veu i foniatria
- El Moodle, un espai d'e-learning en l'EEES
- Gestió del temps
- Pàgines webs, com a recurs didàctic
- Pràctiques sobre el discurs oral

Nota: Per realitzar activitats formatives a mida i de seguiment, cal posar-se en contacte amb l'IDES i fer-hi arribar la sol·licitud de Formació.

3| ÀMBIT D'INNOVACIÓ

ASSESSORAMENT ALS PROJECTES DE MILLORA DE LA QUALITAT DOCENT

Per dur a terme el procés d'adaptació de les titulacions a l'EEES, s'ha considerat necessari, des de la UAB, donar al professorat suport i recolzament que guiés les accions del mateix, canalitzant-les cap accions de qualitat.

S'ha tingut molt clar des de l'inici del procés que "tota idea" aportada pel professorat hauria de ser tinguda en compte. L'IDES, en aquest sentit, ha exercit un paper clau de suport i d'activitats d'idees innovadores.

Així doncs, una de les tasques que es porten fent des de l'IDES és l'assessorament, el seguiment i la publicació dels projectes de millora de la qualitat docent (MQD). D'aquests projectes, ens centrarem en aquells que han obtingut un reconeixement i una finançament ja sigui per l'AGAUR o bé per la UAB.

Els total de projectes de MQD que des de l'any 2004 han rebut per part de l'IDES l'assessorament i el seguiment per dur-los a la pràctica és de 101 projectes. En general són projectes que inclouen accions que s'emmarquen en l'adaptació de les matèries al nou espai Europeu d'Educació Superior. En base al seu contingut, es classifiquen en dos tipus:

- Projectes basats en la utilització de les Tecnologies de la informació i de la Comunicació TIC, ja sigui mitjançant la creació de plataformes docent o mitjançant la creació de materials digitalitzats innovadors.
- Projectes basats en altres tipus d'innovació: avaluació dels aprenentatges, reunions sobre projectes d'estratègies d'aprenentatge, pràctiques, competències, avaluació i autoavaluació, etc.

La distribució dels projectes per anys es recull a la taula 1, on es pot veure que més de la meitat dels projectes fan referència a l'ús de les TIC per a la innovació.

Taula 1. Nombre de projectes de MQD de cada any

	TIC	ALTRES	TOTAL
2004	18	9	27
2005	19	19	38
2006	21	15	36
TOTAL	58	43	101

Font: Elaboració pròpia

L'informe conté un resum de la tasca d'assessorament i seguiment dels projectes MQD que s'ha fet cada curs, tot i que la informació, donat que és molt similar, s'explicarà de forma general i no per cada curs. Aquesta tasca es fa durant diferents fases al llarg del curs:

- Fase 1: Preparació per part de l'IDES dels criteris que se seguiran per l'adjudicació i la valoració d'un projecte com a projecte de MQD

- Fase 2: Assessorament individualitzat als responsables dels projectes per tal de presentar-los a la convocatòria de l'AGAUR.

- Fase 3: Reunió amb el responsables dels projectes que han obtingut finançament per tal de posar en comú els continguts i les experiències que es portaran a terme i optimitzar, si és el cas, els recursos que es generin.

- Fase 4: reunió de seguiment amb els responsables dels projectes i proposta de publicació dels projectes.

FASE I: Preparació per part de l'IDES dels criteris que se seguiran per l'adjudicació i la valoració d'un projecte com a projecte de MQD

En consonància amb els criteris que des de l'AGAUR es faran servir per tal d'avaluar els projectes MQD, l'IDES, juntament amb el Vicerector d'Estudis i de Qualitat, elabora cada any els criteris de valoració dels projectes a partir dels quals es prioritzaran els projectes que des de la UAB es presenten a l'AGAUR.

En síntesi, es tenen en compte 10 criteris que puntuen entre 1 i 3 punts cadascun i sumen un total màxim de 20 punts. A tall d'exemple, els criteris que s'han prioritzat per avaluat els projectes presentats són els següents:

1. Accions adreçades directament a produir un impacte en les condicions d'aprenentatge dels estudiants dels estudis de Grau.
2. Introduir el concepte de saber fer en l'alumne (Competència)
3. Accions orientades a reforçar l'estudi autònom i la semipresencialitat en l'aprenentatge.
4. Accions que introdueixen estratègies d'E-A innovadores.
5. Relació clarament establerta entre objectius i resultats que s'esperen.
6. Accions de producció original. És a dir, accions que no repliquin materials, fonts o recursos d'accés ordinari en altres àmbit o en el mercat.
7. Justificació de les accions integrades a la globalitat de la UAB, a la titulació pilot o en un grup de professors que treballen a l'EEES.
8. Relació clarament establerta entre resultats i la seva avaluació.
9. Accions integrades per equips interdisciplinars (de la pròpia UAB o amb altres Dept. d'altres universitats) i adreçades a alumnes de diverses matèries.
10. Grau de coherència entre propòsit, propostes, recursos i resultats.

FASE II: Assessorament individualitzat als responsables dels projectes per tal de presentar-los a la convocatòria de l'AGAUR

Per dur a terme aquesta tasca, els responsables de projectes, sol·liciten assessorament a l'IDES. Aquest assessorament es fa, a petició del responsable de cada projecte, de forma individualitzada amb la responsable de l'àmbit d'innovació.

Val a dir que la major part dels projectes sol·liciten aquest tipus d'assessorament. El procediment que se segueix és:

1) El responsable sol·licita assessorament i fa arribar, abans de la reunió, el projecte a la responsable de l'àmbit d'innovació per tal que el valori.

2) Es reuneixen el responsable del projecte amb la responsable de l'àmbit d'innovació, un cop aquesta ha avaluat la proposta.

3) El responsable del projecte realitza les correccions o les millores necessàries.

Aquestes fases es realitzen tantes vegades com calgui al llarg del curs, tot i que es concentren en els períodes que precedeixen a les dates de petició dels ajuts (mesos de gener i febrer).

En síntesi, la taula 2 recull el nombre de projectes assessorats al llarg d'aquests tres anys:

Taula 2. Total de projectes assessorats a l'IDES

	Projectes assessorats
2004	25
2005	36
2006	35
2007	40
TOTAL	136

Font: Elaboració pròpia

FASE III: Reunió amb els responsables dels projectes que han obtingut finançament per tal de posar en comú els continguts i les experiències que es portaran a terme i optimitzar, si és el cas, recursos

Un cop feta la resolució per part de l'AGAUR i de la UAB en relació a la concessió dels ajuts, es convoquen els responsables dels ajuts atorgats, amb l'objectiu de conèixer personalment els projectes d'innovació que s'estan duent a terme a la UAB cada any i poder compartir projectes semblants que s'estan realitzant amb la finalitat, si és possible, de poder compartir esforços per fer experiències o innovacions similars, fer difusió, etc.

Els ajuts concedits engloben 3 tipus de projectes:

- ***Projectes tipus A***: orientats a desenvolupar materials docents digitals i/o virtuals que possibilitin l'aprenentatge interactiu i l'autonomia de l'estudiant.

- ***Projectes tipus B***: introdueixen metodologies innovadores orientades a la conversió de la docència actual al model ECTS. Sovint inclouen també el desenvolupament de material digital.

- ***Projectes tipus C***: dirigits a millorar les pràctiques dels estudiants i/o els pràcticums. Alguns inclouen també materials de suport digital.

A les reunions, que es fan al llarg dels mesos de gener i febrer de cada any, hi assisteixen el Vicegerent de docència de la UAB i un representant de la direcció de l'Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent (OAID) de la UAB.

En síntesi, els punts tractats a les reunions fetes (anys 2004, 2005 i 2006) són els següents:

1. Característiques dels projectes
2. Objectiu i *compromisos* del projectes
3. Breu presentació dels projectes (2-3 minuts per projecte. La presentació es fa de forma oral)
4. Propostes dels autors/responsables dels projectes
5. Síntesi general
6. Precs i preguntes

A cada reunió es dóna als assistents la relació de tots els projectes subvencionats, destacant de cadascun:

- Nom
- Àrea de coneixement a la qual pertany
- Responsable i dades de contacte
- Finalitat

L'annex 1 conté els projectes corresponents a cada any (2004, 2005, 2006 i 2007)

a) Punts comuns tractats a totes les reunions:

Els punts comuns tractats a totes les reunions fan referència als compromisos dels responsables dels projectes d'MQD. Així, l'objectiu bàsic dels projectes és fer-los en el termini pactat. Per això compten amb el suport de l'IDES i de l'OAID (Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent) de la UAB.

En síntesi, els compromisos dels projectes són:

- La seva difusió i presentació en Jornades i Congressos. Els més indicats són el CIDUI (Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (que es va celebrar el 2006 a Barcelona i el 2008 a Lleida) i les Jornades d'Innovació Docent de la UAB dels anys 2005, 2006 i 2007.

- Participació en el disseny de les Jornades d'Innovació Docent de la UAB del 2005, 2006 i 2007.

- Al FULL IDES es poden publicar algunes innovacions o treballs que es considerin importants per a la resta de la comunitat docent de la UAB.

b) Punts específics tractats a cada reunió:

A continuació es detallen, en forma de síntesi, les propostes que sorgeixen del diàleg entre els participants a les reunions:

b.1) Reunions sobre l'aplicació de les TIC a la docència (projectes tipus A):

Aquests projectes estan orientats a desenvolupar materials docents digitals i/o virtuals que possibilitin l'aprenentatge interactiu i l'autonomia de l'estudiant.

Els temes més importants que sorgeixen són:

- La major part dels projectes dediquen l'import de la subvenció a la contractació de becaris que desenvolupin el software necessari per a la seva realització.

- Tot i que la major part dels projectes inclouen la utilització de les TIC, queda clar que aquestes no substitueixen ni els llibres ni els professors.

- Tot i així, queda palès que està comprovat que el bon ús de les TIC millora el procés d'ensenyament-aprenentatge i els resultats aconseguits pels estudiants.

- Una qüestió important, i sobre la qual es fa incidència des de l'IDES es basa en la importància del fet que la major part de projectes es basen en la nomenclatura de l'EEES i ajuden a l'autoaprenentatge de l'estudiant.

Des de la direcció de l'OAID es manifesta la seva disposició i suport per a la realització dels projectes amb l'objectiu d'unificar criteris tecnològics, respectant les individualitats de cada projecte.

Des de l'IDES es fan una sèrie de recomanacions als responsables del projectes, que cal que tinguin en compte a l'hora de realitzar-los. Així, es recomana que s'avaluïn els resultats de l'aplicació de la metodologia i, en la mesura que es pugui, intentin que els estudiants mesurin el temps que dediquen a cada tasca, per tal de començar a tenir una aproximació a la dedicació de la tasca en ECTS.

També s'informa de la possibilitat que el Servei de Publicacions faciliti l'edició dels materials multimèdia i/o audiovisuals en forma de CD o DVD.

b.2) Reunions sobre projectes d'estratègies d'aprenentatge, pràctiques i pràcticum, competències, avaluació i autoavaluació (projectes tipus B i C):

S'inclouen aquí els projectes que introdueixen metodologies innovadores orientades a la conversió de la docència actual al model ECTS. Sovint inclouen també el desenvolupament de material digital (projectes B). També s'inclouen els projectes dirigits a millorar les pràctiques dels estudiants i/o els pràcticums. Alguns inclouen també materials de suport digital (C).

Els temes més importants que sorgeixen són:

- La major part dels projectes requereixen la coordinació entre diferents estaments.
- La major part dels projectes utilitzen les TIC en el seu desenvolupament com a suport de les estratègies desenvolupades.
- La major part de projectes ajuden a l'autoaprenentatge i a l'autoavaluació dels estudiants.
- La major part dels projectes inclouen una eina d'autoavaluació dels estudiants, per la qual cosa es considera que des de l'OAID s'hauria de fer un esforç per unificar les plataformes o els programes que serveixen per l'autoavaluació dels estudiants.

Els responsables dels projectes demanen:

- La continuïtat dels projectes que demanin la subvenció, especialment els de la UAB, al menys per dos anys, per tal de poder finalitzar-los i donar-los una continuïtat.
- Que l'IDES faci arribar informació sobre Revistes d'Innovació Docent on es pugui publicar amb un cert prestigi.

- Finançament per part de la UAB per traduir les publicacions sobre innovació a l'anglès.

Des de Vicegerència d'Ordenació Acadèmica es manifesta la necessitat de visualitzar les experiències docents innovadores. En aquest sentit es demana la col·laboració dels membres dels projectes i s'informa que, un cop existeixi la web de l'IDES, es podran penjar les bones pràctiques i també vídeos que les il·lustrin.

Des de l'IDES es fan una sèrie de recomanacions als responsables del projectes, que cal que tinguin en compte a l'hora de realitzar-los. Així, es recomana que s'avaluïn els resultats de l'aplicació de la metodologia i, en la mesura que es pugui, intentin que els estudiants mesurin el temps que dediquen a cada tasca, per tal de començar a tenir una aproximació a la dedicació de la tasca en ECTS.

També s'informa de la possibilitat que el Servei de Publicacions faciliti l'edició dels materials multimèdia i/o audiovisuals en forma de CD o DVD.

FASE IV: Reunió de seguiment amb els responsables dels projectes i proposta de publicació dels projectes.

Els continguts d'aquesta reunió i les propostes de fer públic els projectes mitjançant la seva presentació al congressos d'innovació docent i/o mitjançant la seva publicació es desenvolupen als apartats 12.2. i 12.4. del projecte 4 "*Impuls a la Innovació Docent*".

FASE V: Realització del llibre d'experiències d'Innovació de la UAB.

El Vicerectorat d'Estudis i Qualitat i l'IDES tenim prevista l'edició, en tres idiomes (català, castellà i anglès), de dos manuals d'Innovació Docent. Aquesta edició acull els projectes d'Innovació i els de MQD que han obtingut un ajut de l'AGAUR o de la UAB en les convocatòries de 2004, 2005 i 2006:

Manual 1:

Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB a Ciències Experimentals i tecnològiques i a Ciències de la Salut

Manual 2:

Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB a Ciències Socials i a Ciències humanes.

L'edició d'aquest material es fa juntament amb el Servei de Publicacions de la UAB. Amb aquesta publicació s'inaugura a la UAB la col·lecció, *Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB.*

L'objectiu de l'edició d'aquest material és dotar al docent d'exemples de bones pràctiques desenvolupades en el seu àmbit, per tal de poder-les fer servir com a referència a l'hora d'incloure innovacions docents en la seva docència.

En síntesi, les característiques de la publicació són les següents:

- **Continguts:** Experiències d'Innovació Docent més importants dutes a la UAB des de l'any 2004. Projectes subvencionats pel DURSI o per la UAB dins del projectes de Millora de la Qualitat Docent (MQD)

Format : Un cop revisades les bones pràctiques seleccionades de la UAB, ens trobem amb que la majoria utilitza programari específic o materials digitalitzats innovadors. Aquest fet ens ha fet pensar en la necessitat de publicar de forma digital aquest exemples. És per això que cada monogràfic anirà acompanyat d'un CD-Rom i/o DVD. El CD també ens permet fer la mateixa publicació que tenim en paper, en format d'hipertext, la qual cosa facilita al lector una lectura seleccionada en funció del criteri que més li convingui: temes, àrees, tipus d'innovació, etc.

- Cada manual contindrà un CD que inclourà:

  - Contingut del manual en format d'hipertext i accés des de cada article al material docent digitalitzat, web, etc.

  - Materials digitalitzats docents innovadors, accessos a pàgines web, etc.

Protocol general

El primer autor serà el responsable del projecte (d'ara endavant article) pel qual s'ha obtingut l'ajut i serà amb qui l'IDES mantindrà tota la comunicació relacionada amb l'edició.

1. A partir dels resums enviats, l'IDES confirmarà a cada responsable l'acceptació de la proposta de l'article i, si és el cas, li comentarà els canvis i o millores que s'han de fer.

2. Els autors realitzen l'article sencer en un dels tres idiomes i el professor responsable el lliura a l'IDES a través del correu **ides.innovacio@uab.cat**

3. El comitè científic, creat específicament per aquest fet, revisarà els continguts de l'article i la seva adequació final a la publicació.

4. L'IDES demanarà, si és el cas, les correccions que el comitè hagi estimat oportunes per tal de poder procedir a la publicació final de l'article.

5. El responsable del projecte lliurarà a l'IDES la versió final de l'article.

6. L'IDES notificarà a cada responsable la publicació final de l'article i procedirà a la seva traducció.

7. Edició final

Calendari previst

L'IDES pot determinar la modificació del calendari previst, la qual cosa notificarà als autors responsables dels articles (veure tasques senceres a l'apartat de protocol general).

L'enviament dels articles es farà a través del correu electrònic **ides.innovacio@uab.cat**

TASCA	RESPONSABLE	DATA
1. Acceptació de la proposta de l'article	IDES	Abans 20-12-07
2. Enviament a l'IDES de l'article sencer i del material del CD (si el té)	AUTOR	3 març 08
3. Fer arribar a l'IDES el material que es publicarà al CD	AUTOR	3 març 08
Revisió continguts de l'article i adequació final a la publicació	Comitè Científic (IDES)	Abans 28-3-08
4. Demanda correccions estimades pel comitè	IDES a autor	Abans 28-3-08
5. Lliurament de la versió final de l'article	AUTOR	21 abril 2008
6. Notificació publicació final de l'article	IDES	5 maig 2008
7. Traducció als dos idiomes	IDES	27 juny 2008
8. Edició final	IDES i Servei Publicacions UAB	Setembre 2008

Idioma: català o castellà (per confirmar) i anglès. Traducció a càrrec de l'IDES.

4| GRUPS GI-IDES

Durant l'any 2007 es va presentar 1 nova sol·licitud per constituir un grup GI-IDES, que va ser aprovada a principis d'aquest any. El nou grup s'anomena **GI–IDES ABP** i té per objectiu ser un grup d'interès sobre Aprenentatge Basat en Problemes (ABP). Els seus objectius durant el 2007 han estat:

- Elaborar el llibre "EINES d'Innovació Docent en Educació Superior. L'Aprenentatge Basat en Problemes" que inclou experiències de l'aplicació de l'ABP en diversos àmbits
- Organitzar el Simposi de *Problem Based Learning* pel V Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació del 2008
- Participar en activitats formatives de l'IDES
- Ser grup de consultoria en ABP

Continuen com a grups d'interès els següents GI-IDES:

- Gi-ides: "*Resoldre problemes per* ***aprendre".*** Coordinadora del grup: Dra. Mercè Izquierdo Aymerich. Dept. de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals
- Gi-ides: *"Sinte" (seminari interuniversitari d'investigació sobre estratègies d'ensenyament i aprenentatge).* Coordinador del grup: Dr. Carles Monereo Font. Dept. Psicologia de l'Educació
- Gi-ides: *"Wiki" (noves tecnologies aplicades a la docència: l'entorn wiki).* Coordinador del grup: Dr. Sergi Robles. Dept. d'Informàtica
- Gi-ides: *"Acecs" (aprenentatge cooperatiu en ciències socials).* Coordinador del grup: Dr. Xavier Solà Monells. Dept. de Dret públic i de Ciències historicojurídiques
- Gi-ides: *"Caes" (carpetes d'aprenentatge en educació superior).*Coordinador del grup: Dr. Xavier Gimeno Soria. Dept. de Pedagogia aplicada
- Gi-ides: *"Fpp" (formació professionalitzadora en pràctiques).* Coordinador del grup: Dr. Joaquim Casal Bataller. Dept. de Sociologia

- Gi-ides: “IDI” (Imatge digital interactiva). Coordinador del grup: Valentín Martín Pérez. Dept de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia
- Gi-ides “Portfoli Docent”. Coordinador del grup: Dídac Segura. Dept. de Medicina i Cirurgia d’Animals
- Gi-ides “Moodle”. Coordinador del grup: Juan Muñoz. Dept. de Psicologia Social

Aquests grups GI-DES realitzen diverses accions que queden visualitzades a la memòria d’activitats que entreguen i presenten anualment a l’IDES.

5| DIFUSIÓ i INFORMACIÓ

Aquesta àrea s'orienta a la difusió de les línies d'acció de l'IDES, a la divulgació d'informacions vinculades a l'Espai Europeu d'Educació Superior i a la difusió de documentació en el context universitari.

La publicació especialitzada del procés d'adaptació de la UAB a l'EEES durant el 2007 ha tingut un objectiu clau: continuar donant visibilitat als vertaders dinamitzadors del canvi: els professors. Amb les publicacions s'obtenen evidències de les innovacions que s'estan duent a terme al nostre campus ens suggereixen noves estratègies de planificació, noves metodologies docents, noves formes d'aprendre, noves formes d'avaluar, etc. que, si les compartim, farem créixer la nostra realitat docent i l'enriquirem perquè no serà tan sols fruit de la nostra individualitat, sinó que formarà part del conjunt del col·lectiu docent, de la realitat docent de la nostra universitat.

L'IDES continua publicant el FULL IDES on es divulguen temàtiques relacionades amb l'Educació Superior amb orientació cap a l'Espai Europeu. Paral·lelament es continua amb la publicació del FULL D'EXPERIÈNCIES on es relaten les noves accions que les titulacions o els seus professors estan duent a terme.

Com a novetat, i amb l'objectiu d'augmentar la difusió de les noves estratègies d'ensenyament-aprenentatge i procurar que les bones pràctiques arribin a un sector més ampli del professorat universitari, a partir del número 6 les publicacions es fan bilingües (català i anglès). A més, les publicacions de l'1 al 5 també s'estan traduint a l'anglès.

Totes les publicacions es troben a la web de l'IDES, des d'on es pot accedir lliurament al seu contingut en PDF.

Durant l'any 2007 s'editen els següents números i continguts:

FULL IDES

Full 13

Avui parlem: Global University Network for Innovation

Què en podeu dir de: Temps d'estudi

Coneixes: La Pissarra Digital Interactiva (PDI) com a recurs didàctic en la docència universitària

Informacions: Activitats de formació que tindran lloc durant els mesos de gener i febrer

Full 14

Avui parlem: La consultoria en ABP

Què en podeu dir de: El nou Campus Virtual de la UAB

Coneixes: La participació en la formació durant l'edició de gener-febrer de 2007

Informacions: Activitats de gener-febrer de 2007:

- Seminari RED-U
- Formació a mida
- DuocUC
- Web de l'IDES

Full 15

Avui parlem: Simposi Internacional sobre el Disseny de les Titulacions per Competències

Què en podeu dir de: Els estudis compartits en xarxa

Coneixes: El GI-IDES Aprenentatge Cooperatiu en Ciències Socials (ACECS)

Informacions: Jornades d'Innovació Docent UAB 2007

FULL D'EXPERIÈNCIES

Full 4

Títol: La titulació d'Humanitats treballa a l'EEES

L'experiència d'adaptació de l'assignatura de Llatí i cultura clàssica a la convergència europea

Full 5

Títol: La Titulació de Veterinària treballa l'EEES

Primera valoració de l'adaptació de la titulació de Veterinària a l'EEES

Full 6

Títol: La titulació de Traducció i d'Interpretació treballa l'EEES

Pla de seguiment de les bones pràctiques

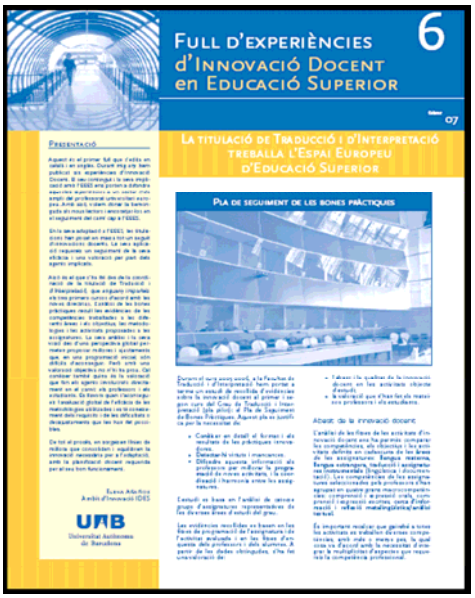

Full 7

Títol: La titulació de Pedagogia treballa l'EEES

La dedicació de l'estudiantat a la titulació de Pedagogia

Full 8

Títol: La titulació de Logopèdia treballa l'Espai

Europeu d'Educació Superior

Reestructuració del Pla d'estudis de Logopèdia per l'adaptació a l'EEES

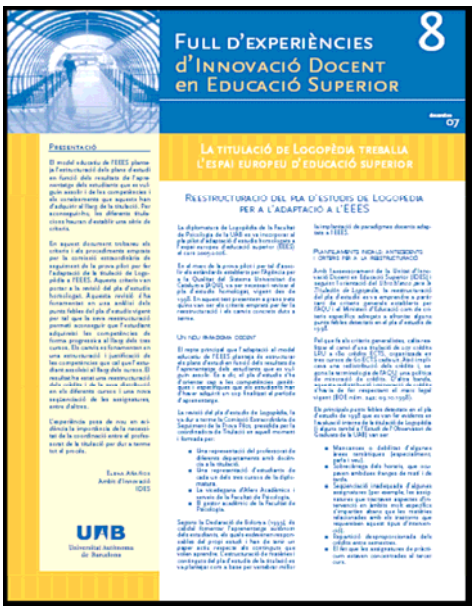

WEB DE L'IDES

A l'abril de 2007 es posa en marxa la nova web de l'IDES, integrada plenament dins de la web institucional de la UAB.

Les justificacions que han portat a la seva creació son les següents:

- L'objectiu principal de la web és difondre les activitats de l'IDES i informar de totes aquelles activitats i continguts relacionats amb l'EEES que puguin ser importants en l'adaptació de les nostres titulacions al nou espai.

- L'espai de l'IDES ha de ser fàcilment identificable a través d'una URL. La nostra tasca a EEES ens obliga a mantenir contactes amb la resta d'universitats catalanes, espanyoles i europees i els nostres continguts han de ser visibles i assequibles a aquests col·lectius, de la mateixa manera que nosaltres tenim accés als seus. Aquesta URL ha d'aparèixer en els mitjans de comunicació de l'IDES: targetes, fulls de l'IDES, etc.

- És important el fet que aquest espai IDES es trobi integrat a la web de la UAB, concretament a la part pública, però amb una identificació específica, tal i com s'explica a continuació.

- L'espai ens permet integrar les nostres tasques diàries i els nostres serveis, les nostres activitats, les nostres ofertes, etc.

Atès a les característiques específiques de l'IDES, la nostra web compleix els següents objectius:

- Informació
- Comunicació
- Ofertes permanents i variables (cursos, jornades, etc.)
- Difusió de les activitats relacionades amb l'EEES

En definitiva, a través de la web difonem tota la informació de l'IDES, des de l'organització d'esdeveniments (informació i inscripció a les Jornades d'Innovació -base de dades inclosa-) a l'organització de tot el pla de formació, passant per tota la informació rellevant relacionada amb l'EEES i els grups d'interès GI-IDES.

A continuació s'especifiquen, en forma d'esquema els seus continguts. Donat que és una web oberta, es recomana la seva visita per tal d'obtenir més informació.

HOME PAGE

- Presentació (objectius de l'IDES, què fem?)
- Equip IDES (organigrama i funcions específiques)
- Localització i contacte (e-mail)
- Memòria d'activitats
- Notícies

EEES

- Documentació general
- Documentació específica: guia assignatures, competències, etc.
- Activitats, conferències, etc.
- Treball amb xarxes: Xarxa 1 i Xarxa 2
- Treball amb Màsters

INNOVACIÓ DOCENT

- Grups GI-IDES
- Projectes d'Innovació Docent (MQD – UAB)
- Convocatòries

CONGRESSOS I JORNADES

- Jornades d'Innovació Docent de la UAB: memòria de cada jornada, comunicacions.
    - Inclou els formularis per fer la inscripció i/o enviar les propostes de participació –resums- a les jornades i l'accés a les bases de dades que serveixen per treure la informació sobre els inscrits, etc.
- Informació sobre el Congrés de Docència Universitària i Innovació
- Altres activitats

FORMACIÓ

- Pla de Formació permanent
- Oferta formativa
- Programa FDES
- Formació a mida
    - Inclou els formularis per fer la inscripció als cursos i l'accés a les base de dades que serveixen per treure la informació sobre els inscrits, etc.

PUBLICACIONS IDES

- Eines
- Full IDES
- Full experiències
- Fons documental
- Altres materials generats per l'IDES

SUPORT A L'ESTUDI

- Conjunt de documents
    - Aprendre amb autonomia
    - Treballar amb els altres companys
    - Preparar-se per les proves

.

6| TITULACIONS I MÀSTERS OFICIALS

TITULACIONS PILOT

Amb la Xarxa 1 de Titulacions Pilot, s'han realitzat dues reunions. En primer lloc, la sessió duta a terme el dia 5 de Febrer de 2007 amb l'acta següent:

1. Informe del Vicerector d'Estudis i de Qualitat.
2. Anàlisi de les enquestes: *"Enquesta de valoració de la docència del professorat"* i "*Enquesta de satisfacció dels estudiants respecte a les titulacions"*
3. Planificació de l'activitat de la Xarxa en el futur.
4. Torn obert de paraules.

A partir d'aquesta reunió, les reunions bimensuals que l'IDES establia amb els coordinadors de la Xarxa 1 van finalitzar perquè aquests van considerar que com ja estaven al tercer curs d'adaptació, les necessitats d'assessorament eren unes altres. Decidit això, el Vicerector va demanar als coordinadors l'entrega, a finals d'any, de la programació de les assignatures que tenien planificades per a quart curs i un Informe de Valoració dels tres anys d'adaptació a l'EEES com a conclusió final del període de pla pilot.

Al 2007, també es van realitzar 3 reunions en grup amb els coordinadors de la Xarxa 1 i juntament amb Vicegerència d'Ordenació Acadèmica per tal de conèixer la valoració dels tres anys d'adaptació. Després d'aquestes reunions, des de l'IDES i començant el projecte d'adaptació de les institucions universitàries a l'EEES que explicarem tot seguit, vam comptar amb l'ajuda dels coordinadors de titulació per establir contactes amb els docents que imparteixen classe a les titulacions pilot.

Pel que fa a la Xarxa 2, durant l'any 2007 s'han continuat duent a terme accions específiques dirigides als Coordinadors de les Titulacions en Pla Pilot que van iniciar el procés al curs 2005/2006.

A continuació es destaquen els temes tractats a les reunions amb aquest grup de coordinadors (Xarxa 2) i que tenen una periodicitat bimensual.

	PLA DE TREBALL - 2007 -
Reunió 06 de Febrer	Anàlisi del Temps d'Estudi de l'estudiantat de les titulacions Xarxa 2 1. Lliurament d'un document amb els resultats de l'estimació del temps d'estudi per titulació i amb els resultats del càlcul d'ECTS a partir de les dades extretes 2. S'ha generat un espai de debat i reflexió entorn les hores presencials i no presencials que dedica l'estudiantat, en una setmana estàndard, a les seves assignatures Treball conjunt: Valoració de la fitxa de les assignatures. 1. Lliurament d'un document on es presenta el buidatge de les fitxes de les assignatures de primer i segon curs per tal de consensuar un únic model de fitxa d'utilitat per les titulacions 2. Anàlisi dels diferents apartats de la fitxa debatent els aspectes a incloure 3. Realització d'una activitat per complementar les valoracions de les fitxes. Els coordinadors/es s'han agrupat amb subgrups per aportar suggeriments a les fitxes d'altres titulacions
Reunió 06 de Març	Presentació del projecte *Avaluació del procés d'adaptació de les titulacions a l'EEES: objectius formatius, competències, metodologies i avaluació, es troben alineats en una mateixa direcció?.* Treball conjunt: Anàlisi de les competències de les assignatures. 1. Lliurament d'un document amb el buidatge de les competències de primer i segon curs per tal d'analitzar-les i treballar-les en base al perfil que es va definir al principi.

Reunió 08 de Maig	Informació: Segona recollida de dades de Temps d'Estudi. Informació: Simposi *El disseny de les titulacions per competències.* Informació: Projectes MEC. Treball conjunt: Sistemes d'Avaluació. 1. Lliurament d'un document amb els models d'avaluació que l'IDES ha extret dels materials treballats per les titulacions. Es proposa als coordinadors/es que situïn la seva titulació en un dels tres models. Lliurament del material corresponent a cada titulació que conté l'informe sobre els sistemes d'avaluació i el buidatge de la titulació. S'ha reflexionat sobre com s'ha dut a terme l'avaluació i, alhora, ha ajudat a pensar en la interpretació que se li pot donar al model que han escollit.
Reunió 05 de Juny	Temps d'Estudi 1. Lliurament d'un document amb els primers resultats del buidatge de les enquestes de temps d'estudi del segon quadrimestre. S'han intercanviat tot un seguit d'idees i reflexions sobre les dades presentades. Informe de Valoració 1. Lliurament d'un document per tal de treballar el punt 4.d de l'informe de valoració: procediments per a la recollida i manteniment d'evidències per a l'acreditació. Document d'utilitat per dissenyar instruments, etc. que facilitin l'assegurament de la qualitat. 2. Document amb els estàndards d'acreditació de les titulacions (AQU). Aquests estàndards s'han d'incorporar als informes de valoració. Treball conjunt: Disseny i Implementació d'un sistema d'assegurament de la qualitat 1. Intercanvi de diferents mecanismes que utilitzen els coordinadors/es per poder garantir un bon sistema de qualitat.
Reunió 09 de Novembre	Informació de les jornades de treball sobre l'adaptació de les titulacions de grau a l'EEES, organitzades pel Ministeri d'Educació a Santander, en les quals es va treballar en base al nou Decret Informació sobre el procés de Certificació de l'AQU • Preparar el Informe final Projecte MQD, informació i pla de treball • Entrevistes amb els Coordinadors Informació sobre el programa FDES de l'IDES

A banda de les reunions de Xarxa 2, s'ha dissenyat un projecte de Millora de la Qualitat Docent conjuntament amb els Coordinadors de les Titulacions Pilot amb l'objectiu d'alinear els objectius formatius, les competències, les metodologies d'ensenyament-aprenentatge i els sistemes d'avaluació dels tres cursos desenvolupats en el Pla Pilot. Aquest estudi es presentarà com a tancament de l'experiència dels tres anys d'adaptació i s'inclourà en l'Informe de Valoració d'aquestes Titulacions pilot.

MÀSTERS OFICIALS

La presentació al DURSI de les propostes de Màsters oficials ha suposat per l'IDES una sèrie de tasques encaminades a donar suport als Coordinadors i responsables dels Màsters sobre com dissenyar un mòdul formatiu: objectius, competències, avaluació dels aprenentatges, metodologies d'ensenyament-aprenentatge, procediments d'orientació tutorial i sistemes de coordinació.

Les tasques detallades que ha realitzat l'IDES en relació als Màsters Oficials són:

- Coordinació amb l'Oficina de Programació i Qualitat per dur a terme l'assessorament dels Màsters Oficials
- Formació als responsables de Mòduls durant tres dies (17, 18 i 19 de setembre)
- Confecció d'una guia per a la redacció de les competències, les metodologies d'ensenyament-aprenentatge i els sistemes d'avaluació
- Revisió dels protocols dels Màsters Oficials.
- Avaluació de les propostes de Màsters Oficials per al 2008-2009
- Anàlisi de les observacions realitzades per l'AQU
- Coordinació amb els responsables dels Màsters per incorporar els elements assenyalats pels avaluadors de l'AQU.

7| PARTICIPACIÓ EN PROJECTES

PROJECTE AULA DE COMUNICACIÓ

La Fundació Educació Mèdica s'ha interessat en el desenvolupament d'una Aula de Comunicació que té per objectiu afavorir estratègies i programes que millorin la comunicació entre tots els agents implicats en la salut, incloent ciutadans, professionals i organitzacions que inclourien les educacionals, assistencials i escolars. Encara que l'èmfasi inicialment podria estar en l'educació de grau, els objectius inclourien "introduir l'aprenentatge i l'avaluació de la comunicació en la formació de pregrau, postgrau i desenvolupament professional continuat" (Branda L, Clèries X. *La comunicación en el ámbito de la salud.* Educación Médica 2007; 10(2):67-68.) La fase inicial d'aquest projecte és el desenvolupament d'objectius de l'Aula de Comunicació i activitats a dur a terme resultants del consens de grups d'experts en comunicació provinents de l'Estat espanyol. Aquest grup podria incloure diversos experts a l'àrea de comunicació i en innovació docent: José Luis Bimbela (Andalusia), Francesc Borrell (UB), Luis Branda (UAB), Xavier Clèries (IES), Roger Ruiz (Granada), Jorge Tizón (UB).

PROJECTE AVALUACIÓ D'ACTITUDS I VALORS PROFESSIONALS

Aquest projecte de l'Institut d'Estudis de la Salut, finançat per la Generalitat estava dirigit al desenvolupament d'instruments d'avaluació de competències relacionades amb valors i actituds dels futurs professionals de ciències de la salut. Els membres del grup de treball eren Luis Branda (UAB), Eduardo Kronfly (IES) i Arcadi Gual (UB).

PROJECTE DE SEGUIMENT DE LA FORMACIÓ UAB

Durant l'any 2007, l'IDES a participat en el Projecte de Seguiment de l'oferta formativa de la UAB.

L'objectiu del projecte ha estat reduir la formació presencial, a favor d'una formació bimodal, unificar l'oferta formativa del PAS i PDI i analitzar les necessitats formatives dels col·lectius de la UAB.

Reunions durant el 2007:

- 28 de març
- 26 d'abril
- 3 de juliol
- 18 de setembre
- 18 d'octubre
- 22 de novembre
- 16 de desembre

PROJECTE ADAPTACIÓ DE LES INSTITUCIONS UNIVERSITÀRIES A L'EEES

L'IDES ha participat en l'elaboració de dos Projectes dins del Projecte d'Adaptació de les Institucions universitàries a l'EEES realitzat per la UAB.

Projecte 3: Seguiment i avaluació de les experiències d'adaptació a l'EEES: titulacions pilot i màsters oficials

Aquest projecte l'hem dut a terme en coordinació amb les següents unitats:

- Coordinadors de titulacions del Pla Pilot.
- Coordinadors de màsters oficials.
- Oficina de Programació i Qualitat (OPQ)
- Grups MQD
- Estudiants del Pla Pilot
- Coordinadors de mòduls Màsters Oficials

Coordinació: Vicegerència d'Ordenació Acadèmica

Supervisió: Vicerectorat d'Estudis i de Qualitat i Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica.

Objectius del projecte

A. Avaluar l'experiència de les titulacions en el Pla Pilot d'adaptació a l'EEES

i. Analitzar el punt de partida de les titulacions pilot, identificar els canvis introduïts en els diferents cursos d'aplicació i valorar-los adequadament, mitjançant la informació extreta a partir de grups de discussió entre tots els implicats (coordinadors, professorat i estudiants) i d'enquestes. **Informe 1**

ii. Compartir, en sessions de treball conjuntes, l'experiència docent desenvolupada pel professorat de 1r i 2n curs de titulacions pilot per analitzar-ne els punts forts i els punts febles, rescatar els elements claus del procés, diferenciar aspectes interns i externs dels procés, coordinar la docència i proposar competències específiques amb nivells "mínims" d'aprenentatge. **Informe 2**

iii. Compartir, en sessions de treball conjuntes, les experiències d'innovació realitzades pels grups de millora de la qualitat docent (grups MQD) per tal d'avaluar-ne els resultats, d'afavorir la difusió dels que es considerin més interessants i promoure'n l'aplicació a d'altres estudis. **Informe 3**

iv. Avaluar, dins el Programa d'Avaluació de Titulacions de l'AQU, una de les titulacions de màster dins el Pla Pilot. **Informe 4**

Indicadors

- Resultats d'enquestes.
- Resums valoratius de les sessions d'avaluació d'experiències.
- Nombre de projectes de millora de qualitat docent presentats pels grups MQD, seleccionats per a ser publicats.
- Documents d'avaluació dels màsters seleccionats dins dels del Pla Pilot.
- Document sobre estratègies d'aprenentatge que representin factors d'innovació docent aplicables al quart any de la llicenciatura en les titulacions pilot.

- Relació de punts a considerar en un programa d'actuacions a la innovació docent per als màsters oficials.
- Nombre de propostes presentades i seleccionades de programació coordinada dels mòduls dels màsters.

Metodologia

La població d'estudi són els docents que imparteixen docència en els cursos de 1er, 2on i/o 3er en les titulacions pilot de la UAB. D'acord amb el pla establert d'adaptació de les titulacions al marc europeu (EEES) s'han considerat rellevants les 11 titulacions pilot de la UAB que en el transcurs del curs 2004-2005 van començar el procés d'adaptació i les 6 restants que van iniciar el mateix procés durant el curs 2005-2006.

L'objectiu del projecte, els seus objectes i les dimensions que es volen analitzar han determinat l'adopció d'una metodologia qualitativa. A més, els fonaments teòrics, epistemològics i les característiques tècniques d'aquesta metodologia la fan no únicament pertinent per a desenvolupar aquest projecte sinó que la converteixen en una eina privilegiada per accedir als processos, accions, procediments i pràctiques que s'estudiaran, els seus fonaments i aspectes interioritzats (valors). Així doncs, la possibilitat d'un aprofundiment comprensiu i interpretatiu major dels processos estudiats, així com el seu anàlisi específic i detallat, han aconsellat l'articulació d'un enfocament essencialment qualitatiu. Encara que exigeix la concentració en àmbits delimitats contextualment i que no permeten una universalització i/o extensió generalitzada, fa possible un estudi intensiu detallat i explicatiu.

Això és possible fonamentalment, gràcies a dues raons: la utilització de mètodes qualitatius té com a principal característica l'anàlisi i interpretació del significat que les persones donen a les seves accions i a les accions dels altres i, l'ús de mètodes qualitatius requereix del tracte directe, en els contextos particulars de relació i de diàleg, amb les persones que interactuen en els entorns concrets i que participen en i dels processos que es pretenen analitzar.

En les situacions com les plantejades en aquest projecte, en les quals el context a investigar està clarament definit (les titulacions pilot), no són moltes (disset) i la població implicada (docents de 1er, 2on i 3er), un plantejament merament extensiu no permetria la realització d'una anàlisi minuciosa com la que propicia un enfocament intensiu. Per conseqüent, han estat aquestes raons, tan teorico-metodològiques com pragmàtiques, les que han fet particularment convenient la utilització de mètodes qualitatius en la valoració de l'adaptació de les titulacions pilot a l'EEES.

Característiques del mostreig

S'ha dut a terme un mostreig intencional i raonat que ha permès recollir informació de 93 docents que imparteixen docència en alguna de les titulacions pilot esmentades. La representativitat del discurs justifica aquesta manera de procedir en els estudis qualitatius, interessa allò que es diu i qui ho diu per la seva qualitat d'agent informant. És un mostreig acumulatiu i seqüencial fins arribar a la saturació, és a dir, molts més docents informants no dirien res més de diferent a tot allò recollit per la mostra. Per altra banda, és un mostreig flexible perquè ens ha permès escollir als docents a través dels coordinadors de les titulacions pilot.

La selecció de les persones que anaven a participar es va basar en tres criteris que ens havien de permetre caracteritzar el procés d'adaptació de les titulacions pilot a l'EEES: que impartissin classe en alguna titulació pilot, que fossin d'un determinat curs i que estiguessin motivats per a participar en la valoració del procés.

Tècniques utilitzades

Les característiques i l'aplicació de les tècniques es caracteritzen de la següent manera:

- **Grup focal (focus group):** es tracta d'emfatitzar el caràcter focalitzat en un tòpic específic d'una entrevista en un context grupal. Es tracta d'aprofitar la dinàmica grupal que es genera en la relació per fer emergir la construcció conjunta mitjançant estratègies de confrontació, oposició i divergència. En el projecte es focalitza el discurs en la valoració del procés d'adaptació a l'EEES des dels seus inicis i en la valoració de les metodologies, els sistemes d'avaluació i les competències utilitzades per les titulacions pilot.

- **Tècniques documentals**: consisteix en la recollida de documents de qualsevol índole (protocols, informes de valoració, actes de reunions, informacions publicades a la web de la UAB, etc.) que són productes habituals en el context estudiat. Mitjançant procediments de codificació, classificació i categorització es converteixen en un material susceptible de ser analitzat mitjançant diferents procediments.

La realització efectiva del disseny i, per consegüent, l'accés als docents de les titulacions pilot ha estat possible gràcies a la col·laboració i suport dels coordinadors de les diferents titulacions pilot. Així mateix, han contribuït a l'accés i contacte amb els diferents docents que han participat en el projecte. Agrair també el paper de les Gestions Acadèmiques de les diferents facultats que tenen titulacions pilot i a l'Oficina de Planificació i Qualitat pel suport i els documents concedits per a la realització del projecte.

El treball de camp es va realitzar en les següents dates:

Taula 3. Valoració del procés d'adaptació a l'EEES des dels seus inicis

Data	Número de docents
14.05.2007	10
23.05.2007	11
12.06.2007	9

Taula 4. Valoració de metodologies, sistemes d'avaluació i competències utilitzades en titulacions pilot

Data	Número de docents
25.05.2007	6
30.05.2007	9
31.05.2007	10
01.06.2007	6
05.06.2007	8
06.06.2007	10
19.06.2007	7
21.06.2007	7

Documents recollits

- Protocols per a l'elaboració de la proposta de nou ensenyament[1] del cursos 2004/2005/2006
- Protocol per a l'elaboració de la proposta de nou ensenyament de Màster (2005)
- Informes de Valoració del títol de grau 2004/2005/2006
- Informe de Valoració del màster Pla Pilot 2004/2006
- Informació títol de grau de la web de la Universitat Autònoma de Barcelona
- Guies de l'estudiant dels títols de grau
- Actes de les reunions de les Titulacions Pilot-IDES
- Programes assignatures de les Titulacions Pilot
- Documents generats per l'IDES: entrevistes estudiants / professorat / coordinadors

Un cop feta la transcripció, hem categoritzat les titulacions i els cursos per tal de poder identificar en les cites que apareixen en els diferents punts del projecte, la titulació i el curs del docents.

Projecte 3

Informe 1. El procés de posada en marxa: expectatives inicials

Informe 2. Punts forts i punts febles de l'experiència docent

Informe 3. Assessorament i seguiment dels projectes de Millora de la Qualitat Docent

Informe 4. Avaluació d'una titulació de màster dins el Pla Pilot

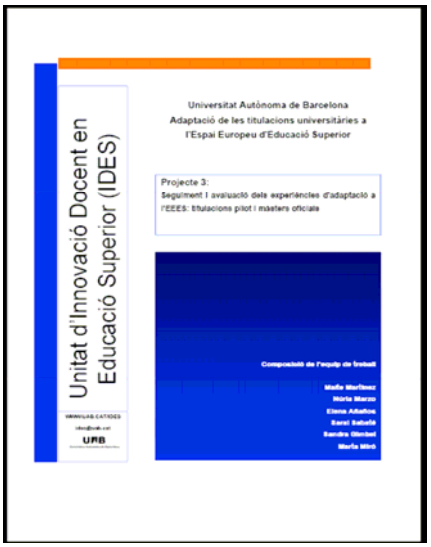

[1] Memòria inicial (protocol) per a la implantació de les proves pilot d'adaptació de les titulacions a l'Espai europeu d'educació superior (EEES), segons la iniciativa del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI)

Projecte 4: Impuls a la innovació docent

Aquest projecte l'hem dut a terme en coordinació amb les següents unitats:

- Coordinadors de titulacions del Pla Pilot.
- Coordinadors de màsters oficials.
- Oficina Autònoma Interactiva Docent (OAID)
- Unitat d'estudiants i de cultura
- Servei d'Informàtica

Coordinació: Vicegerència d'Ordenació Acadèmica
Supervisió: Vicerectorat d'Estudis i de Qualitat

Objectius del Projecte

A. Aplicar i estendre les noves metodologies docents i d'avaluació de l'aprenentatge que es deriven de l'adaptació a l'EEES, amb atenció especial a la participació dels estudiants.

   I. Avaluar les diferents metodologies docents desenvolupades pel professorat de les 17 (11+6) titulacions actualment en ECTS i establir un "decàleg" d'estratègies possibles per a incentivar la seva implantació a totes les titulacions. **Informe 1**

   II. Aprofundir en l'estudi d'estratègies d'aprenentatge de l'EEES, tant en modalitat presencial com virtual, per a la seva difusió (jornades de treball, congressos, publicacions especialitzades en temes d'innovació, web de l'IDES, etc.). **Informe 2**

   III. Avaluar aquestes metodologies conjuntament amb estudiants de les diferents titulacions pilot en ECTS, mitjançant grups de debat i discussió, per tal que valorin els seus aprenentatges i la càrrega d'estudi de cada titulació. **Informe 3**

   IV. Analitzar i valorar els diferents sistemes d'avaluació aplicats pel professorat en titulacions pilot en ECTS i establir un "decàleg" d'alternatives d'avaluació. **Informe 4**

B. Garantir un suport eficient a les iniciatives conduents a la millora de les pràctiques docents, mitjançant els recursos humans i tecnològics més adequats.

I. Incorporar professorat expert en la formació dels docents en l'EEES procedent d'altres països. **Informe 5**

II. Avaluar les millors pràctiques docents desenvolupades en una titulació i difondre'n els materials que puguin ser usats com a model de "bones pràctiques" entre la comunitat docent (edició d'un llibre monogràfic per titulació i publicació en CD de les que es considerin millors). **Informe 6**

Metodologia

La població d'estudi són els docents que imparteixen docència en els cursos de 1er, 2on i/o 3er en les titulacions pilot de la UAB. D'acord amb el pla establert d'adaptació de les titulacions al marc europeu (EEES) s'han considerat rellevants les 11 titulacions pilot de la UAB que en el transcurs del curs 2004-2005 van començar el procés d'adaptació i les 6 restants que van iniciar el mateix procés durant el curs 2005-2006.

L'objectiu del projecte, els seus objectes i les dimensions que es volen analitzar han determinat l'adopció d'una metodologia qualitativa. A més, els fonaments teòrics, epistemològics i les característiques tècniques d'aquesta metodologia la fan no únicament pertinent per a desenvolupar aquest projecte sinó que la converteixen en una eina privilegiada per accedir als processos, accions, procediments i pràctiques que s'estudiaran, els seus fonaments i aspectes interioritzats (valors). Així doncs, la possibilitat d'un aprofundiment comprensiu i interpretatiu major dels processos estudiats, així com el seu anàlisi específic i detallat, han aconsellat l'articulació d'un enfocament essencialment qualitatiu. Encara que exigeix la concentració en àmbits delimitats contextualment i que no permeten una universalització i/o extensió generalitzada, fa possible un estudi intensiu detallat i explicatiu.

Això és possible fonamentalment, gràcies a dues raons: la utilització de mètodes qualitatius té com a principal característica l'anàlisi i interpretació del significat que les persones donen a les seves

accions i a les accions dels altres i, l'ús de mètodes qualitatius requereix del tracte directe, en els contextos particulars de relació i de diàleg, amb les persones que interactuen en els entorns concrets i que participen en i dels processos que es pretenen analitzar.

En les situacions com les plantejades en aquest projecte, en les quals el context a investigar està clarament definit (les titulacions pilot), no són moltes (disset) i la població implicada (docents de 1er, 2on i 3er), un plantejament merament extensiu no permetria la realització d'una anàlisi minuciosa com la que propicia un enfocament intensiu. Per conseqüent, han estat aquestes raons, tan teorico-metodològiques com pragmàtiques, les que han fet particularment convenient la utilització de mètodes qualitatius en la valoració de l'adaptació de les titulacions pilot a l'EEES.

Característiques del mostreig

S'ha dut a terme un mostreig intencional i raonat que ha permès recollir informació de 93 docents que imparteixen docència en alguna de les titulacions pilot esmentades. La representativitat del discurs justifica aquesta manera de procedir en els estudis qualitatius, interessa allò que es diu i qui ho diu per la seva qualitat d'agent informant. És un mostreig acumulatiu i seqüencial fins arribar a la saturació, és a dir, molts més docents informants no dirien res més de diferent a tot allò recollit per la mostra. Per altra banda, és un mostreig flexible perquè ens ha permès escollir als docents a través dels coordinadors de les titulacions pilot.

La selecció de les persones que anaven a participar es va basar en tres criteris que ens havien de permetre caracteritzar el procés d'adaptació de les titulacions pilot a l'EEES: que impartissin classe en alguna titulació pilot, que fossin d'un determinat curs i que estiguessin motivats per a participar en la valoració del procés.

Tècniques utilitzades

Les característiques i l'aplicació de les tècniques es caracteritzen de la següent manera:

- **Grup focal (focus group):** es tracta d'emfatitzar el caràcter focalitzat en un tòpic específic d'una entrevista en un context grupal. Es tracta d'aprofitar la dinàmica grupal que es genera en la relació per fer emergir la construcció conjunta mitjançant estratègies de confrontació,

oposició i divergència. En el projecte es focalitza el discurs en la valoració del procés d'adaptació a l'EEES des dels seus inicis i en la valoració de les metodologies, els sistemes d'avaluació i les competències utilitzades per les titulacions pilot.

- **Tècniques documentals**: consisteix en la recollida de documents de qualsevol índole (protocols, informes de valoració, actes de reunions, informacions publicades a la web de la UAB, etc.) que són productes habituals en el context estudiat. Mitjançant procediments de codificació, classificació i categorització es converteixen en un material susceptible de ser analitzat mitjançant diferents procediments.

La realització efectiva del disseny i, per conseqüent, l'accés als docents de les titulacions pilot ha estat possible gràcies a la col·laboració i suport dels coordinadors de les diferents titulacions pilot. Així mateix, han contribuït a l'accés i contacte amb els diferents docents que han participat en el projecte. Agrair també el paper de les Gestions Acadèmiques de les diferents facultats que tenen titulacions pilot, a l'Oficina de Planificació i Qualitat pel suport i els documents concedits per a la realització del projecte, a la Unitat d'Assessorament Psicopedagògic de la UAB i, finalment, a la Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent.

El treball de camp es va realitzar en les següents dates:

Taula 5. Valoració del procés d'adaptació a l'EEES des dels seus inicis

Data	Número de docents
14.05.2007	10
23.05.2007	11
12.06.2007	9

Taula 6. Valoració de metodologies, sistemes d'avaluació i competències en titulacions pilot

Data	Número de docents
25.05.2007	6
30.05.2007	9
31.05.2007	10
01.06.2007	6
05.06.2007	8
06.06.2007	10
19.06.2007	7
21.06.2007	7

Documents recollits

- Protocols per a l'elaboració de la proposta de nou ensenyament[2] del cursos 2004/2005/2006
- Informes de Valoració del títol de grau 2004/2005/2006
- Informació títol de grau de la web de la Universitat Autònoma de Barcelona
- Guies de l'estudiant dels títols de grau
- Actes de les reunions de les Titulacions Pilot-IDES
- Programes assignatures de les Titulacions Pilot
- Documents generats per l'IDES: entrevistes estudiants / professorat / coordinadors
- *Opinions dels estudiants del Pla Pilot sobre l'experiència universitària. Resultats del qüestionari sobre la introducció de la UAB a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Informe Global*. Vicerrectorat d'Estudiants i de Cultura.
- Reculls. Document 3. *Avaluació dels aprenentatges en el marc de l'EEES: una aproximació a la perspectiva dels estudiants* (2007). UAB: d'Estudiants i de Cultura. Unitat d'Assessorament Psicopedagògic

[2] Memòria inicial (protocol) per a la implantació de les proves pilot d'adaptació de les titulacions a l'Espai europeu d'educació superior (EEES), segons la iniciativa del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI)

- *La percepció de l'alumnat respecte la seva formació a la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la UAB*. Document Intern: Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Un cop feta la transcripció, hem categoritzat les titulacions i els cursos per tal de poder identificar en les cites que apareixen en els diferents punts del projecte, la titulació i el curs del docents.

Projecte 4

Informe 1. Metodologies docents

Informe 2. Difusió d'estratègies d'aprenentatge

Informe 3. Els estudiants i el procés d'adaptació de l'EEES

Informe 4. Sistemes d'avaluació

Informe 5. La formació del professorat en l'EEES

Informe 6. Difusió i publicació de les "bones pràctiques" a la UAB

Després d'elaborar ambdós projectes, s'han presentat els Informes corresponents a Vicegerència d'Ordenació Acadèmica, s'han enviat certificats de participació a aquells docents que han participat en els grups de discussió i per últim, s'ha elaborat un resum dels Projectes amb les principals conclusions per enviar-los als docents participants.

8| ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS

IV JORNADES D'INNOVACIÓ DOCENT

L'IDES ha organitzat quatre Jornades d'Innovació Docent de la UAB al llarg dels anys 2004, 2005, 2006 i 2007. El seu objectiu és donar a conèixer les innovacions i les experiències docents que s'estan fent a la nostra universitat amb la finalitat de poder-les compartir, anar millorant la nostra realitat docent i anar construint entre tots el camí cap a l'EEES. Aquest camí ens suggereix noves metodologies docents, noves formes d'aprendre, noves formes d'avaluar, etc.

En l'organització de les Jornades participen activament els professors que estan realitzant un projecte d'Innovació o de Millora de la Qualitat Docent (MQD) finançat pel DURSI o per la UAB durant els cursos corresponents. Aquests treballs es presenten a la Jornada com exemples d'innovació i de millora de la nostra activitat docent.

A la Jornada hi poden participar tots els professors de la UAB presentant una comunicació oral o escrita sobre una iniciativa o experiència docent innovadora, o bé participant com assistents. La presentació de les experiències i innovacions docents juntament amb les noves estratègies d'ensenyament-aprenentatge omplen de contingut les jornades i permeten compartir als docents aquest espai amb la finalitat d'aprendre els uns dels altres, de les seves bones pràctiques i poder generalitzar aquelles experiències als entorns docents més immediats. L'objectiu de les Jornades és encoratjar els professors en la millora de la seva tasca docent i engrescar-los a participar activament en altres accions, ja sigui amb la realització de noves experiències o amb la millora de les innovacions que ja estan realitzant.

L'augment i la qualitat de les innovacions presentades l'any 2006 i l'anàlisi de les avaluacions fetes pels assistents ens van fer pensar en la conveniència d'ampliar els dies dedicats a la presentació de les innovacions docents de la UAB: el 13 i el 20 de setembre de 2007.

Les IV Jornades d'Innovació es van realitzar a l'edifici del Rectorat de la UAB. Amb això vam aconseguir una major implicació i ajut de l'administració de l'edifici la qual cosa va permetre una millora de l'accés als serveis (connexió wifi), així com una major utilització i optimització de les

Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) al servei de la innovació docent. Tots els actes de les IV Jornades que es van realitzar a la sala d'actes, es van poder retransmetre en directe a través de la pàgina web de l'IDES, on es van connectar nombrosos professors de la UAB així com també professors d'universitats llatinoamericanes i de la resta del món.

Els eixos temàtics de la IV Jornada van ser:

- Estratègies d'aprenentatge: Metodologies docents, autoaprenentatge, etc.
- Avaluació dels aprenentatges: Sistemes d'avaluació, avaluació continuada, autoavaluació, etc.
- Recursos virtuals: bimodalitat, semipresencialitat, campus virtual, estudi autònom, etc.
- Formació per competències: Planificació docent, transversalitat, coordinació, etc.

El contingut general de les IV Jornades va ser:

- Dues conferències (una cada dia) relacionades amb els eixos temàtics.
- Comunicacions orals presentades pels assistents
- Comunicacions escrites (pòsters) presentades pels assistents
- Presentació de software relacionat amb la innovació docent (TIC). Aquesta és una novetat de les Jornades d'enguany. Està previst crear l'**Espai del Software Innovador Docent de la UAB**. Aquest consisteix en la creació d'un *espai* per a l'exposició i la demostració (interactiva si cal) de software d'innovació docent, plataformes per a la docència, laboratoris virtuals, utilitzacions específiques del Campus Virtual, etc.

Els resums de la jornada, l'horari, la presentació etc. es publiquen en un llibre de resums que es dóna als assistents a l'inici de la Jornada. Posteriorment, els continguts de la jornada, les conferències, el text complet de les comunicacions presentades i el Software Innovador Docent es publicaran en un CD-ROM amb ISBN.

En total hi van assistir 173 professors. S'hi van presentar 82 comunicacions, distribuïdes en 2 sessions de pòsters, 7 sessions orals formades per 12 taules i, com a novetat, 14 presentacions van omplir el racó de *presentacions* de programaris i materials digitals innovadors estructurat en 5

sessions. En aquest racó, els autors van presentar els seus treballs mitjançant pissarres interactives cedides per les marques Hitachi, Toshiba i Abacus.

Els coordinadors de cadascuna de les 17 taules temàtiques van ser professors responsables d'algun projecte d'Innovació Docent de la UAB. El racó de presentacions de software va ser coordinat per dos professors altament implicats en el desenvolupament del software innovador docent i en la utilització del maquinari de pissarres interactives.

Durant les jornades també es va fer una demostració de les pantalles interactives i els participants van poder utilitzar els *PC tables* cedits per les marques anteriorment anomenades.

El següent quadre conté el nombre de comunicacions presentades de cada eix:

EIXOS	Comunicacions orals	Pòsters	Programari
Estratègies aprenentatge	15	12	0
Avaluació aprenentatges	8	5	1
Recursos virtuals	16	4	13
Formació per competències	8	0	0
TOTAL	**47**	**21**	**14**

Els números de l'anterior taula mostren com les Jornades del 2007 van servir, entre d'altres, per a la difusió de 82 estratègies d'aprenentatge innovadores i per aprofundir, juntament amb els assistents a la seva presentació, en el seu estudi i sobre tot, en la seva difusió. A l'igual que en la III Jornada, tota la informació de les IV Jornades d'Innovació, les conferències plenàries, el text complet de les comunicacions presentades, etc. es troba publicada en un CD-ROM (que s'està elaborant actualment) amb ISBN (el número del qual està pendent de confirmació) que tindrà els mateixos apartats que el de la III Jornada. Però enguany s'afegeixen, en format PDF els pòsters que es van presentar i els materials digitalitzats més innovadors, així com també l'accés a les pàgines web i/o plataformes virtuals presentades a les jornades. Val a dir, que la plataforma més utilitzada en les innovacions presentades va ser el Moodle.

Conclusions generals

La realització de les conclusions s'ha extret de la síntesi que cada moderador de taula ha fet de la seva sessió. Com a conclusió general, podem dir que les jornades serveixen per aprofundir en l'estudi i en la difusió de les estratègies d'aprenentatge de l'EEES, tant en modalitat presencial com virtual.

En síntesi, les conclusions que es poden desprendre de les presentacions de les comunicacions i del posterior debat amb els assistents són, dins de cada eix temàtic, les següents:

- **Estratègies d'aprenentatge**

Les estratègies d'aprenentatge són una preocupació acadèmica; el professor es preocupa no tan sols de què ha de fer l'estudiant, sinó que també ha de tenir en compte i ha de captar les seves necessitats. És important, però, avançar cap a la validació del procés, en la qual la gestió del temps i la coordinació docent seran els elements clau pel desenvolupament de les estratègies d'aprenentatge.

El professor està content amb els nous mètodes d'ensenyar i amb les noves estratègies d'aprenentatge però reconeix que li manca un reconeixement motivacional i fins i tot un reconeixement institucional. A vegades, però falten recursos per fer innovacions, ja que s'espera que els materials utilitzats siguin de qualitat. En general, els professors demanen més recursos pel desenvolupament de noves estratègies d'aprenentatge i també una major conscienciació dels estudiants.

Quant als estudiants, queda clar que quan s'impliquen en la docència, milloren el seu rendiment acadèmic. Els estudiants reconeixen que aprenen més i que les activitats són adequades, però malgrat això, manifesten que incrementen la seva dedicació a la matèria. La gestió del temps per part dels estudiants és una de les estratègies clau de les noves metodologies.

Els estudiants contemplen de forma negativa les iniciatives individuals de professors en una facultat que encara no està instaurada a l'EEES, ja que comparen aquestes assignatures amb la resta d'assignatures les quals, segons ells, són més fàcils.

- **Recursos virtuals**

Es constata, en disciplines diferents, l'eficàcia dels recursos virtuals per reduir la magistralitat i fomentar formes d'aprenentatge més autònomes, dinàmiques i participatives. Així, els recursos virtuals permeten apropar els estudiants a informacions i tècniques que tradicionalment no estaven a l'abast per la seva complexitat, dispersió i/o perillositat.

Però els recursos virtuals s'han d'utilitzar coneixent quines són les seves possibilitats per tal de treure'n un bon rendiment. Cal reflexionar sobre la problemàtica que plantegen les TIC per l'organització temporal del professorat en la universitat presencial; és possible que alguns recursos virtuals generin en els estudiants una expectativa de disponibilitat permanent de professorat que difícilment es pot satisfer.

L'avantatge general de l'ús de la virtualitat és que comporta una millora important pels alumnes però una feina extra considerable per al professor ja que hi ha pocs recursos. Aquesta aposta s'ha de mirar com una inversió que s'amortitza amb els resultats obtinguts, és adir, quan s'obté una millora en la qualitat de la docència i, en molts casos, un estalvi del material tradicional.

Es detecta, però que el professorat universitari encara no utilitza tots els recursos virtuals que existeixen a l'actualitat en les seves matèries i sorgeix el desig que tot el que s'ha avançat amb la plataforma Moodle es pugui usar i incorporar al nostre campus virtual.

- **Planificació Docent**

A la planificació docent sorgeixen a vegades, dificultats de coordinació que tot procés de canvi, com és l'adaptació a l'EEES, comporta. La planificació docent perfila l'interès de les guies d'estudi, que poden incorporar mapes conceptuals i seqüències temporals d'aprenentatge. Les noves guies d'assignatures impliquen molta feina per part del professor, però aquesta és interessant ja que li permet conèixer la dedicació que s'exigeix als estudiants. La dificultat apareix, però, a l'hora d'avaluar les competències i les habilitats que adquireixen els estudiants.

Finalment, sorgeix alguna crítica als models actuals d'agendes per a estudiants doncs s'haurien d'optimitzar al models ECTS.

- **Avaluació dels aprenentatges**

Queda palesa la necessitat del canvi en la cultura dels estudiants. Com a col·lectiu ha d'assolir postures menys còmodes i passives i tendir a ser més crítics i autònoms (cosa que encara, sovint, no desenvolupen). El canvi de rol dels estudiants és una condició indispensable per arribar a l'assoliment real dels criteris que perseguim amb la realització de la metodologia d'avaluació derivada de l'aplicació dels ECTS.

Es constata la importància de la interdisciplinarietat com a pilar de l'experimentació i element motivador de l'estudiant.

- **Formació per competències**

Tot i ser un dels temes menys tractats, es va incorporar a la darrera jornada. Els dissenys que s'utilitzen en l'avaluació de la formació per competències de l'estudiantat universitari són: la creació de carpetes docents, la interactivitat i la redacció de competències específiques i transversals amb un guiatge del professorat perquè sigui eficaç. Els resultats de la seva utilització apunten a un augment de la creativitat per part dels estudiants i de l'esperit crític en la lectura de textos. Tot i així sorgeixen resistències a l'hora d'aplicar instruments per avaluar la formació per competències . Com a propostes de millora de la formació per competències sorgeixen el donar més importància a la transversalitat, a les terceres llengües, a l'elaboració d'una bona guia docent i d'un informe final de la docència.

A continuació hem realitzat una selecció de fotografies d'alguns dels moments més significatius de la IV Jornada d'Innovació Docent del 2007:

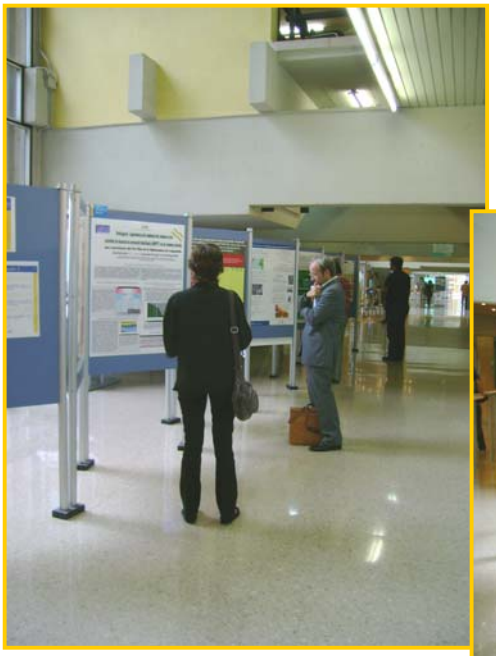

RESULTATS DE L'AVALUACIÓ CONTINUADA:
CONTEXT
CONCLUSIONS

IV CONGRÉS INTERNACIONAL DE DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA I INNOVACIÓ

Des de l'IDES es porta a terme una col.laboració especial, conjuntament amb la resta de les set universitats públiques catalanes, en l'organització del cinquè Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI). Aquest congrés porta 10 anys fent-se i durant tot aquest temps la col.laboració de l'IDES resultat fonamental. La Secretaria Tècnica General es troba a les instal.lacions de l'IDES, amb la Srta. Lana Stanic al cap i la Srta. Patrícia Aljama com a becària ajudant. El departament d'economia del Congrés també se centra a les instal.lacions de l'ICE de la UAB a càrrec de la Sra. Montserrat Garcia Valero.

La persona responsable de la representació de la Universitat Autònoma de Barcelona al Comitè Executiu del CIDUI és la Dra. Elena Añaños Carrasco. Així mateix, són dues persones més les que representen la UAB al Comitè Organitzador de l'event: la Dra. Maite Martínez i la Dra. Carme Armengol Asparo. Finalment, manifestem la col.laboració d'altres vuit professors de la UAB procedents de facultats diferents, en les tasques d'avaluació de comunicacions encomanades al Comitè Científic del CIDUI, composada per un total de 85 membres d'universitats nacionals i internacionals. Totes aquestes dades estan publicades a la pàgina web oficial del congrés: **http://cidui.upc.edu**

L'edició que es convoca és considerada estratègica en quan a l'oportunitat que brinda i en la mesura en que ofereix passes significatives cap al nou "Espai d'Educació Superior Europeu". L'elevada participació en els congresos anteriors, les convocatòries d'altres fòrums, congressos i trobades amb objectius afins i, per l'altre costat, el nombre cada vegada major de publicacions sobre el mateix tema, permet comprovar el creixent interés per la innovació en la docència a les universitats.

La cinquena edició del congrés durà com a títol específic "El canvi en la cultura docent universitària" i es durà a terme a la ciutat de Lleida, durant els dies 2, 3 i 4 de juliol de 2008. Amb aquesta edició, l'organització del CIDUI pretén continuar amb la feina iniciada en les edicions anteriors: sensibilització de la comunitat universitària en la importància de la millora i innovació de la docència, donar noves passes en la creació de fòrums per a l'intercanvi i el debat i, per últim, obrir espais específics per al debat entre responsables de la política acadèmica de les nostres universitats i per a la presentació de programes institucionals de millora i innovació en la docència universitària i l'intercanvi d'experiències entre els seus col.laboradors.

El 5è CIDUI se centrarà al voltant dels quatre àmbits d'interés següents: 1) Metodologia per al canvi docent en la universitat; 2) Ús de les plataformes interactives avançades i dels materials digitals innovadors a la docència universitària; 3) Treball en equip de docents universitaris. La tutoria; i 4) Planificació i avaluació de la docència per competències a la universitat. El pràcticum en les titulacions.

La majoria de les reunions del Comitè Executiu (una per mes) i del Comitè Organitzador (una cada quatre mesos) es fan a les dependències de l'edifici del Rectorat de la UAB. Tots els costos derivats d'aquestes i del personal es paguen des del CIDUI.

La Secretaria Tècnica té un paper fonamental en l'organització d'aquest congrés: planificació, convocatòria i seguiment de les reunions dels diferents comitès, redacció i disseny dels continguts de la pàgina web oficial del congrés, establiment i manteniment del contacte amb els ponents i persones convidades al 5è CIDUI, seguiment de les comunicacions presentades per al congrés, resolució dels problemes derivats de les inscripcions dels assistents, seguiment de les sol.licituts de beca, preparació i disseny dels cartells, tríptics i altres documents per a la difusió del congrés, seguiment i planificació de totes les activitats que es faran al 5è CIDUI, etc.

La difusió d'aquesta edició ha estat molt extensa ja que ha arribat a universitats de fins a 50 països diferents. La participació fins al moment també ha resultat satisfactòria pel que s'espera un èxit considerable en el congrés. Així mateix, estem preparant una guia amb els continguts del congrés per a que pugui ser repartida conjuntament amb d'altres materials. Així mateix, està prevista la publicació d'un CD amb ISBN amb els resums de totes les comunicacions presentades durant el congrés.

9| FORMACIÓ REBUDA

Al 2007 l'IDES ha rebut diverses sessions de formació:

- Durant el 3 i 4 d'abril vam rebre dues sessions de formació sobre la plataforma WIKI per tal de gestionar eficaçment tota la informació generada a la Unitat.

- Entre el 12 i el 21 de novembre el responsable de l'administració de l'IDES ha realitzat un curs de PHOTOSHOP AVANÇAT organitzat per l'Àrea de Desenvolupament de Recursos Humans.

- Formació continuada al responsable de l'administració de la Unitat sobre l'actualització de la web de la UAB a càrrec de l'Àrea de Comunicació i Promoció.

- Durant els dies 24, 25 i 26 de setembre l'IDES es va desplaçar a un Hotel de Platja d'Aro per a planificar els objectius, tasques i activitats del nou curs. Els principals temes tractats van ser:

Àrea Formació-Consultoria

a. Situació actual

- La responsable de l'àrea de Formació explica els resultats de l'última formació dels mesos de juny-juliol de 2007 i fa un repàs del curs acadèmic per tal de conèixer en quina situació es troba la formació del professorat de la UAB en aquests moments. A més, realitza una breu descripció del panorama general de la situació de la formació del professorat a la resta d'universitats espanyoles
- En relació a l'àmbit de Consultoria, el seu responsable, exposa la situació actual i futura sobre les activitats que s'han dut a terme i que estan previstes.

b. Projecte 2007-2008

FORMACIÓ

- Detectar les necessitats formatives del professorat per tal d'introduir millores en el Pla de Formació permanent, en la Formació a mida i en el programa FDES
- Noves directrius en la certificació i acreditació dels estudiants-docents
- Ampliar els canals de difusió i comunicació
- Establir cursos de nivell bàsic obligatoris
- Ampliar les modalitats dels cursos del FDES (presencial, semipresencial)

CONSULTORIA

- De cara al nou curs, es proposa la realització d'una publicació EINES en ABP
- L'establiment d'un nou curs dins la proposta de Formació Permanent de l'IDES sobre ABP per a la capacitació de docents tutors/facilitadors
- Continuació de la participació en Formació a mida

c. Necessitats

FORMACIÓ

- Una acreditació que asseguri un aprenentatge real.
- Saber quin impacte ha produït la formació de l'IDES en els docents.
- Realitzar una detecció de necessitats pel nou programa de formació.
- Calen millores a nivell qualitatiu de contingut i administratiu.
- Reestructuració del FDES i cursos al llarg del curs acadèmic, no al final.
- Cal una persona de suport i de gestió de bases de dades

CONSULTORIA

- Dinamització de la Wiki per a la comunicació interna.
- Possible seminari de treball on-line.
- Curs avançat d'ABP per formar als tutors docents.
- Aclarir la necessitat de coneixements previs per als cursos de formació.
- Informe sobre tot allò realitzat.
- Centre de cost per aquesta àrea (petició l'àrea d'Economia i Finances).
- Simposi ABP pel V CIDUI 2008.

Àrea Innovació i Comunicació

a. Situació actual

- La responsable de l'àrea descriu la situació en què es troba l'àrea i realitza un esquema de totes les activitats que es pretenen dur a terme a partir d'ara. A més, exposa tot un seguit d'innovacions interessants que es realitzen en d'altres universitats catalanes i europees.

b. Curs 2007-2008

- Jornades 2008: es volen fer canvis importants quant a l'acreditació i al format (tallers, activitats més dinàmiques, etc.)
- El CD de les Jornades de 2007 aquest any inclou moltes més coses (pósters en PDF, etc.).
- Per acabar les jornades 2007 caldrà una persona de suport fixa.

- Fulls IDES (esquema): Quant als continguts seria bona idea crear un *dietari* sobre tot el que fem a l'IDES per poder fer-ne difusió, en una base de dades. Per això caldria una persona de suport.
- Cal diferenciar els recursos de les dues àrees (innovació i formació) perquè els es barregen i no sabem per a què treballem. En moments puntuals pot ser que es comparteixi però caldria crear figures de suport (becari/a) clares.

c. Necessitats

- Una persona de suport fixa.
- Dietari sobre tot allò realitzat en els fulls IDES
- Possible inclusió d'una columna d'ABP al Full d'Experiències.
- Planificació de les tasques (gestió del temps, de les tasques, persona de suport)
- Prioritzar projecte del llibre

Projectes MEC i AGAUR

a. **Situació actual**

- La responsable dels projectes explica la situació i les dates d'entrega dels projectes, així com, l'estructura definitiva dels informes del MEC.
- S'expliquen els objectius del projecte d'MQD de l'AGAUR i es busca una persona que realitzi aquest projecte

b. **Necessitats**

- Dades OPQ enquestes professorat
- Espai físic pel treball en grup
- Aprofitar tot el material realitzat pels congressos i jornades
- Reunió el més aviat possible per establir les estratègies necessàries.
- Confirmació de la persona que ha de realitzar el projecte MQD

Xarxes

a. **Situació actual**

- La Xarxa 1 demana la desvinculació bimensual amb l'IDES i passa a demanar reconeixement. Simplement els resta planificar el 4rt curs i fer un Informe de Valoració dels tres anys d'adaptació.
- La Xarxa 2 continua la seva vinculació amb l'IDES i segueixen les reunions bimensuals.

b.Curs 2007-2008

- Es marca el pla de treball de les reunions bimensuals i també els objectius a propòsit de l'MQD
- Es planifica la realització de l'estimació del temps d'estudi dels estudiants de les titulacions pilot de la Xarxa 2

Màsters

c.Situació actual

- La responsable de l'àmbit de Màsters oficials exposa la situació en que es troben els màsters després de realitzar la formació als coordinadors.

d.Curs 2007-2008

- S'han de marcar uns criteris més clars i exigents de cara als nous protocols de màsters oficials per no repetir la feina.

Àrea Global: Administració

a.Situació actual

- Ha augmentat el volum de feina d'ençà que va començar. En aquell moment hi havia un becari a cada àmbit (innovació, formació, etc.) de suport.
- Hi ha un buit de suport per fer segons quines tasques.
- S'ha fet la base de dades que abans no hi era i ha suposat un avenç important.
- Actualment es paga una quantitat de diners de fons documental que no se sap on va a parar perquè el fons documental es va traspassar a la biblioteca.
- Hi ha una manca de claredat quant a les competències de cada àmbit (administratiu, formació, innovació).
- En créixer l'IDES i ampliar-se les tasques s'ha ampliat l'acumulació de feina i la distribució de tasques entre els treballadors.
- L'administratiu ha hagut d'aprendre sobre la marxa.
- Les feines es van acumulant. No són feines complicades però acumulades no es poden assumir.

b.Necessitats

- Cal formació en aspectes d'administració.

- Comunicar les decisions i transmetre la informació amb claredat
- Ampliar aquest àmbit perquè ha augmentat considerablement el volum de feina

Visió Global de l'IDES

a.Espai de treball

- L'IDES necessita un espai de treball més ampli a causa de l'augment de plantilla

b.Congressos

- S'exposen les dates dels congressos de cara al nou curs i es fa un resum de totes aquelles participacions en Congressos durant el 2007

c.Planificació de futur

- Canviar el funcionament quant els congressos, serveixen per mostrar allò que *ja* hem fet i aprendre.
- Penjar tota la informació dels congressos a la web o a la wiki.
- Acumular els resums aportats pels membres i adjuntar-les a l'acta.
- Queda palesa la necessitat de recursos.
- Seria interessant tenir un mail per cada àrea.
- Calendari de les properes reunions
- Clarificar els recursos humans

10| PRESÈNCIA DE L'IDES A CONGRESSOS

ASSISTÈNCIA

- Durant el 18 i 19 de gener la responsable de l'àmbit de formació i la Directora de la Unitat al Seminari RED-U sobre "L'avaluació de la Formació" celebrat a la Universitat Politècnica de València.
- Durant els dies 21 i 22 de Juny dos membres de l'IDES assisteixen a les Jornades de Treball "L'avaluació dels aprenentatges a partir de competències" organitzat per l'Institut de Ciències l'Educació Josep Pallach i celebrat a la Universitat de Girona.
- El 23 d'octubre la responsable de l'àmbit d'innovació i la Directora de la Unitat participen en el Taller "La pràctica en el disseny de plans d'estudis en les titulacions de grau" celebrat a la Universitat de Lleida i organitzat per l'AQU.
- Durant el 13 i 14 de novembre les responsables de l'àmbit d'innovació i formació assisteixen a les V Jornades d'Innovació Docent realitzades per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

PARTICIPACIÓ

- Els dies 17, 18 i 19 de gener l' IDES participa en el Congreso Internacional de Docencia Universitaria, organitzat per la Universitat de Concepción de Chile amb la comunicació "Modelo de transformación de las Titulaciones al Espacio Europeo de Educación Superior: recogida de evidencias que garantizan la calidad del proceso".
- El 27 d'abril, l'IDES participa en el I Simposi Internacional sobre *El disseny de les titulacions per competències* realitzat a la Universitat Politècnica de Catalunya amb la comunicació "¿Cómo imaginamos la evaluación en la formación por competencias?"
- Els dies 21 i 22 de Juny, l'IDES participa en el I Congrés Internacional d'Editorials Universitàries organitzat per la Unión de Editoriales Españolas amb la comunicació "La incorporación del espacio europeo de educación superior en la edición de materiales docentes. ¿Podemos hablar de un nuevo discurso? ".

- El dia 26 de Juny la Directora de la Unitat participa en un programa de la Universitat Complutense sobre l'adaptació de les universitats a l'EEES.
- Els dies 11,12 i 13 de Juliol dos membres de l'IDES presenten una comunicació i un póster a les IV Jornadas Internacionales de Innovación Universitaria celebrades a la Universidad Europea de Madrid amb el nom "Espacios para compartir los aprendizajes: análisis cualitativo y cuantitativo" y "¿Cómo imaginamos la evaluación en la formación por competencias?"
- Del 25 d'octubre al 16 de novembre, diversos membres de l'IDES participen a les II Jornades en xarxa sobre l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior organitzades per la Universitat Oberta de Catalunya amb la comunicació "Los espacios de aprendizaje como indicadores de calidad en la adaptacion al EEES".
- Els dies 6, 7 i 8 de novembre la directora de la Unitat participa en el Taller "Resultados de aprendizaje y créditos ECTS" organitzat per Direcció General d'Universitats (Universitat d'Educació i Ciència) en col·laboració amb la Universitat de Cantabria.

11| RELACIONS DE L'IDES AMB L'EXTERIOR

CONFERÈNCIES i CONSULTORIES REALITZADES PER MEMBRES DE L'IDES

- El 2 de Febrer, l'expert en ABP de l'IDES realitza la xerrada "Desarrollo curricular y el uso del Diario reflexivo" a l'Escola Universitària d'Infermeria de la Universitat de Barcelona.
- El dia 8 de Febrer la Directora de la Unitat realitza una conferència a l'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera que porta per nom "Les titulacions a l'EEES: la formació, estratègia de qualitat".
- Durant els dies 12 a 15 de Febrer, l'expert en ABP realitza un taller sobre l'ABP a la Facultad de Ciencias Médicas y de la Salud de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria.
- El 27 de Febrer, la Directora de la Unitat realitza contactes amb la Facultat de Medicina sobre l'adaptació a l'EEES.
- Els dies 1 i 2 de Març, l'expert en ABP realitza un Seminari per als professors de ciències de la salut de la Facultat de Ciencias Médicas y de la Salud de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria amb el nom "La dimensión europea de la formación y el continuum educativo".
- Del 16 al 18 de març, l'expert en ABP realitza un Taller sobre ABP a la Unidad de Formación Universitaria del Instituto de Ciencias de la Educación de la Universidad de Murcia.
- El 24 de març, l'expert en ABP de la Unitat realitza docència en el Mòdul 2: Planificació Docent en Educació Mèdica dins del Màster Programa Interuniversitario de Postgrado en Educación Médica (PIPEM) organitzat per la UAB, la UB i la UdL.
- El 26 de març, l'expert en ABP realitza una xerrada al Departament de Dret Mercantil, Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Barcelona amb el nom "El rol del docente en el aprendizaje autodirigo".
- El 29 de març, l'expert en ABP de l'IDES realitza la xerrada "Evaluación basada en problemas" als estudiants del Màster de Recerca Aplicada en Salut i Comunitat.
- Del 16 al 23 d'Abril la directora de la Unitat imparteix un curs en el Doctorat d'Educació a la Universitat de Mèrida de Veneçuela amb el Títol "Desarrollo curricular de las Titulaciones Superiores acordes con el EEES".
- El 10 de Maig la Directora de la Unitat ofereix una conferència sobre l'adaptació a l'EEES organitzada per l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Manresa adscrita a la UAB.

- Del 6 al 8 de Juny, l'expert en ABP realitza el Taller sobre formació de tutors per a l'ABP organitzat per l'Escola Universitària d'Infermeria de la Vall d'Hebron de la UAB.
- De l'11 al 14 de Juny, l'expert en ABP realitza un taller sobre el rol del tutor en l'ABP a la Facultat de Ciencias Médicas y de la Salud de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria.
- El 21 i 22 de Juny, l'expert en ABP realitza el Taller sobre avaluació en l'ABP organitzat per l'Escola Univerisitària d'Infermeria de la Vall d'Hebron de la UAB.
- Del 28 al 30 de Juny, l'expert en ABP de la Unitat realitza docència en el Mòdul 4: Aprenentatge Basat en Problemes dins del Màster Programa Interuniversitari de Postgrau en Educació Mèdica (PIPEM) organitzat per la UAB, la UB i la UdL.
- Del 6 al 8 de Juliol, l'expert en ABP realitza una conferencia al Simpósio Internacional de Educação Médica e III Simposio Latino–Americano de Educação Médica, Psicanálise e Psicología da Saúde organitzat per l'Instituto de Ensino e Pesquisa del Hospital SírioLibanês a São Paulo amb el nom "El aprendizaje autodirigido" i un taller amb el nom "Evaluación de las competencias del estudiante".
- El 14 de Setembre la Directora de la Unitat realitza una conferència per als professors novells que s'incorporen a la UAB sobre l'IDES i l'EEES a l'Edifici del Rectorat.
- El 18 de setembre, l'expert en ABP de l'IDES realitza la xerrada "El rol del tutor en el ABP" al departament d'Infermeria de la Escuela Universitaria de Enfermería y Fisioterapia de la Universidad de Alcalá de Henares.
- El 17 de setembre, l'expert en ABP participa en la taula Rodona "El Aprendizaje Basado en Problemas: ¿Qué hemos aprendido después de 40 años?" en el XXIX Congreso de la Sociedad Española de Farmacología de Madrid.
- El 21 de setembre, l'expert en ABP realitza la xerrada "La preparació de situacions problemàtiques" organitzada per l'Observatori per a la Igualtat de la UAB.
- El 23 d'octubre la Directora de la Unitat fa una presentació del Màster Oficial de RRHH a la IX edició dels tallers de reflexió i debat de l'AQU realitzats a la Universitat de Lleida.
- El 19 novembre, l'expert en ABP realitza la xerrada "L'ús de l'ABP a classe" organitzada per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la UAB.
- El 21 de novembre, l'expert en ABP realitza la xerrada "El mètode ABP en l'ensenyament secundari" organitzada per l'equip ICE de la UAB.

- El dia 20 i el 22 de novembre: Sessió formativa impartida a docents i vicerectors de la Plekhanov Russian Academy Of Economics de Moscou (Rússia)
  Mòdul sobre Aprenentatge basat en Problemes: Més enllà d'una estratègia didàctica.
  Luis Branda. Expert en ABP de la Unitat IDES
  The new European Space for Higher Education (UAB Model)
  Maite Martínez. Directora de la Unitat IDES
  The challenges of new European Space for Higher Education
  Elena Añaños. Responsable de l'àrea d'Innovació
  Active methods of teaching
  Elena Añaños. Responsable de l'àrea d'Innovació Docent
  Methods of evaluation
  Sarai Sabaté. Responsable de l'àrea de Formació Docent i Núria Marzo. Responsable de Projectes Europeus
- Entre el 22 i el 23 de novembre, l'expert en ABP presenta Cátedra de Innovación Docente Universidad Autónoma de Madrid. I Foro de Expertos de Innovación Docente en Medicina. *La formación de grado: Competencias.*
- Durant tot el curs la Directora de la Unitat i la responsable de l'àmbit d'innovació han realitzat diverses conferències als estudiants de la UAB sobre l'EEES organitzades pels propis estudiants. Algunes de les Facultats visitades són: Facultat de Filosofia i Lletres, Fac. de Lletres, Fac. d'Econòmiques, etc.

RELACIONS AMB UNIVERSITATS ESTRANGERES A L'IDES

Des de les diferents Titulacions Pilot s'han propiciat contactes amb altres universitats i països. La presència de professors a Barcelona ha comportat sessions de treball conjuntes entre els Coordinadors de les Titulacions Pilot i l'IDES per explicar què es fa, com es treballa i les distintes accions d'assessorament dutes a terme. Durant aquest 2007, s'han organitzat sessions amb professors d'universitats de Bulgària, Estònia, Portugal, Itàlia i Xile. A continuació podem veure la relació de dates i trobades:

- Sessió de treball amb Rectors i Vicerectors de diverses Universitats de Xile per treballar el tema de l'EEES. La sessió es va realitzar el dia 16 de Gener de 2007.

- Sessió de treball amb els Coordinadors d'Infermeria de l'Escola Universitària Gimbernat i diversos professors de la Tartu School of Health Care d'Estònia per parlar sobre l'EEES i les funcions de l'IDES i la UAB en aquest. La sessió es va realitzar el dia 7 de Maig de 2007.
- Sessió de Treball amb la Coordinadora de Pedagogia i diversos professors d'una Universitat xilena sobre l'IDES i l'EEES. La sessió es va realitzar el 19 de Maig.
- Sessió de Treball amb els Coordinadors d'Infermeria de l'Escola Universitària Gimbernat i diversos professors de la Plovdiv Medical University. La sessió es va dur a terme el 6 de juny de 2007.

12| PUBLICACIONS

Añaños E.; Tomasa, P.; Martínez, M.; Sabaté, S.; Marzo, N.; Gimbel, S.; Miró, M.; Branda, L.A. (2007) *Los espacios de aprendizaje como indicadores de calidad en la adaptación al EEES*. Universitat Oberta de Catalunya: Barcelona

Martínez M. (2007) *Los libros universitarios: ¿sugiere algo nuevo el espacio europeo de educación superior?* Ediciones Universitarias, UNE: Madrid.

Añaños E.; Martínez, M.; Tomasa, P.; Sabaté, S.; Marzo, N.; Gimbel, S.; Miró, M. (2007) *La incorporación del EEES en las ediciones de materiales docentes ¿Podemos hablar de un nuevo discurso?* Ediciones Universitarias, UNE: Madrid.

Martínez, M. (2007) *Caso de Formación como estrategia de cambio* a Simon, L.; Dolan; Ramón Valle Cabrera y otros "*Gestión de RRHH*". Cap. 7 Mc Graw-Hill Interamerica: Madrid.

Branda, L.A.; Clèries X. (2007) *La comunicación en el ámbito de la salud.* Educación Médica; 10(2):67-68.

Branda, L.A. *Aprendizaje Basado en Problemas. El resplandor tan brillante en otro tiempo* a "Procesos de aprendizaje en la Universidad: La realidad como punto de partida". Ed. U. Araujo. 2007. Editorial Gedisa, Barcelona. (en prensa, a publicarse Julio, 2008)